ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ..... *Δραχμὰς 7.50*
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ..... *Φρ. Χρ. 8*

Διαχειριστής: **Σ. ΒΕΛΛΗΣ**

ΕΤΟΣ Δ' — ΑΡΙΘΜΟΣ 138

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ Λ. 10

Διὰ πᾶσαν αἴτησιν:
"ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ" ΑΘΗΝΑΣ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Μαΐου 1909

Ἡ «ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ» διατελεῖ ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν καὶ τὸν ἔλεγχον δωδεκαμελοῦς συμβουλίου ἐκ δικηγόρων ἐν Ἀθήναις.

Ἐπόπται τῆς ὕλης καὶ ὑπεύθυνοι
ΠΕΤΡΟΣ ΘΗΒΑΙΟΣ
Π. ΛΑΓΟΠΑΤΗΣ—Ε. ΚΟΥΛΟΥΜΒΑΚΗΣ—Α. ΜΠΟΥΚΡΑΣ
Δικηγόροι ἐν Ἀθήναις

ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ ΚΑΙ ΔΙΚΗΓΟΡΙΑ

(Κατὰ μετάφρασιν ὑπὸ τοῦ ἐν Ἀθήναις δικηγόρου κ. Εὐστρατίου Κουλουμβάκη.)

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Δημοσιεύομεν σήμερον τὸ δεύτερον καὶ εἰδικὸν μέρος τῆς μελέτης τοῦ Γάλλου συναδέλφου. Τὸ μέρος τοῦτο ἡμεῖς θεωροῦμεν διδακτικώτερον τοῦ πρώτου. Βεβαίως ὁμολογοῦμεν τὰς ὑπερβολάς του, ὀφειλομένας κατ' ἀντίδρασιν εἰς τὰς ἀπιστεύτους ὑπερβολὰς τῶν αὐστηροτήτων, καθ' ἃς συνεκροτήθησαν καὶ λειτουργοῦσιν ἐν Γαλλίᾳ οἱ Δικηγορικοὶ Σύλλογοι. Βεβαίως παρ' ἡμῖν δὲν ὑπάρχει ἡ διάκρισις δικηγόρων καὶ δικογράφων (avocats et avoués). Ἀλλὰ ἀκριβῶς ἐκ τῶν ὑπερβολῶν τοῦ ἄρθρου τούτου δέον νὰ διδαχθῶμεν, ποία προκαλεῖται ἀντίδρασις, ἐν τῇ ἐποχῇ μάλιστα ἡμῶν, ὡς περιεγράψαμεν αὐτὴν ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ, ὅταν τὰ ὅρια τῶν δικαιωμάτων καὶ καθηκόντων ἑκάστου περιορίζωσιν ὑπερμέτρως τὴν ἐλευθερίαν, ἥτις εἶνε ἡ ψυχὴ τοῦ νεωτέρου πολιτισμοῦ ἐν πάσῃ αὐτοῦ ἐκφάνσει. Τέλος νομίζομεν, ὅτι διὰ τῶν εἰκόνων καὶ παραδειγμάτων αὐτοῦ ὁ Γάλλος συνάδελφος καταδεικνύει ἐναργέστατα τὴν ἀλήθειαν καὶ ἰσχὺν τῆς γνώμης, ὅτι εἶνε ἀλλόκοτον καὶ ἐξωφρενικὸν νὰ ἐκταθῇ ἡ δικαιοδοσία οἱωνδήποτε Διοικητικῶν καὶ Πειθαρχικῶν Συμβουλίων πέραν τῆς δικηγορίας καὶ τῶν ἀποκλειστικῶν ὁρίων αὐτῆς, ἐντὸς τῶν ὁποίων συμβαίνουσιν ἄτοπα δεόμενα προλήψεως καὶ καταστολῆς.

Εἰς ἓν μόνον εἶνε δι' ἡμᾶς ἀχρησίμευτον τὸ μεταφραζόμενον ἄρθρον, μὴ δυνάμενον καὶ ἐπ' ἐλάχιστον νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν. Ἐὰν ἐν Γαλλίᾳ, λειτουργοῦντες ἀπὸ αἰώνων, οἱ Δικηγορικοὶ Σύλλογοι διεμόρφωσαν δικηγορικὰ ἤθη μὴ ἔχοντα πλέον ἀνάγκην οἵασδήποτε ἐπιβλέψεως, παρ' ἡμῖν ἐκράτησεν ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ Βασιλείου ἀκαταστασία καὶ ἀχαλινωσία ἀπαιτοῦσαι πάντως μίαν συγκρότησιν, ἵνα διακρίνωμεν τὰς ἀρετάς μας, ἵνα μάθωμεν πῶς δυνάμεθα νὰ χρησιμοποιήσωμεν αὐτὰς—ἀλλὰ καὶ διότι ἔχομεν ἀπόλυτον ἀνάγκην δυνάμεως, ἥτις μόνον ἐν τῇ ἑνώσει καὶ συνεργασίᾳ θὰ ὑπάρξῃ, ὅπως ἐξυπηρετήσωμεν καὶ γενικώτερον τὴν πατρίδα ἡμῶν.

Τῇ ἀληθείᾳ, ἡ φράσις τοῦ κ. Βερνιέ, ἀνήκουσα εἰς τὴν Δικηγορικὴν Σύλλογον τῆς πόλεως Baume-les-Dames, εἶνε ἀκριβεστάτη· τὰ Διοικητικὰ ταῦτα Συμβούλια, λέγει, εἶνε αὐτόχρημα «δικαστήρια τῆς Ἱερᾶς Ἐξετάσεως». Εἶνε ἀπαράδεκτον καὶ τερατῶδες ἕνα εἰς Πρόεδρος, primus inter pares, ἵνα συνάδελφοι, οἵας δήποτ' ἂν ὦσιν ἡλικίας καὶ ἀνεγνωρισμένου ἠθικοῦ κύρους, ἔχωσι δικαίωμα νὰ ἐπιβλέπωσιν ἕνα ὑπερψήφιον δικηγόρον κατὰ τὸ στάδιον τῆς προεξασκήσεως αὐτοῦ, νὰ ἔχωσι δ' ἐπ' αὐτοῦ τὴν ἐλαχίστην ἔστω δικαιοδοσίαν. Ὑπάρχουσι καὶ «Σύλλογοι Ἰατρικοί», φιλικοὶ σύνδεσμοι, πάντως ὠφέλιμοι (ὅπερ θὰ ἦτο κατὰ πάντα εὐκταῖον καὶ διὰ τοὺς δικηγόρους συμφώνως πρὸς τὴν πρότασιν τοῦ κ. Βιδιάνη) ἑνώσεις, ὅπου τις εἰσέρχεται καὶ ἐξέρχεται ἐλευθέρως, ἀλλ' ὄχι Διοικητικὰ Συμβούλια τῆς συνειδήσεως καὶ τοῦ ἐν γένει βίου. Ἄ! ἐάν τις ἤθελε νὰ ἐπιβάλῃ τοιοῦτό τι εἰς τοὺς Ἀσκληπιάδας, οἵτινες φέρονται τόσον καλῶς ὅσον θὰ ἐφερόμεθα καὶ ἡμεῖς ἀφ' ἡμῶν αὐτῶν, θὰ παριστάμεθα ἀναποφεύκτως πρὸ ἀνασπάσεως τῶν χειρουργικῶν μαχαιρῶν. Ἀλλ' οὐδεὶς ἐφαντάσθη τοῦτο· μόνον ἡμεῖς, οἱ ἐν πᾶσι προνομιοῦχοι, κατέχομεν αὐτὴν τὴν ἀβρότητα.

Εἶνε ἀληθὲς, ὅτι οἱ ἡμέτεροι ποντίφηκες λέγουσιν, εἴμεθα ἡμεῖς «*οἱ ἐκλεκτοί*», ἀσκοῦμεν «*ἱερωσύνην*», καὶ παραμένομεν «*οἱ μαχηταὶ τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἀρετῆς*». Εὑρίσκετε κατὰ λέξιν τὰς ῥήτρας ταύτας εἰς ὅλα τὰ ἔγγραφα τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου, ἀμεταβλήτου, ὡς γνωστόν, διὰ μέσου τῶν αἰώνων, μόνον αὐτοῦ μὴ ἐξελιχθέντος καθ' ὃν χρόνον τὸ πᾶν πέριξ ἀνεκαινίζετο· σωρὸς κονιορτοῦ ἀναδίδων θανατηφόρα μιάσματα: «*Jam foetet...*»

Εἴμεθα οἱ ἐκλεκτοί; Περίεργον! πῶς συμβαίνει, φίλτατε κύριε Ὑποκρισία, ὥστε αἱ σπουδαὶ τοῦ δικαίου καὶ ἡ τήβεννος νὰ ἔχωσιν εἰδικὰς ἀρετὰς οὐτωσὶ διαφερούσας τῆς ἰατρικῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς κωνοειδοῦς τοῦ χειρούργου καλύπτρας; Κατὰ τί εἴμεθα τόσον ὑπέρτεροι τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου, τοῦ ἀξιωματικοῦ, τοῦ βιομηχάνου; Ἀσκοῦμεν ἱερωσύνην; Οἰκτρὸν εἶνε τὸ ἱερατεῖον, οἰκτρὸς καὶ ὁ βωμός!

Εἴμεθα οἱ μαχηταὶ τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἀρετῆς; Διὰ τοῦτο βέβαια θέτομεν τὸ ἡμέτερον [illegible] εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἀπάτης καὶ τοῦ ἐγκλήματος, ἠθοποιοί, ἀλλ' ἐν ἐννοίᾳ ἐκ διαμέτρου ἀντιθέτῳ πρὸς τὰς σχολαστικὰς διαβεβαιώσεις σας, ἵνα κατορθώσωμεν νὰ θριαμβεύσῃ ἐν τῷ δικαστηρίῳ ὑπόθεσις φαύλη, τὴν ὁποίαν καταδικάζομεν ὡς ἄνθρωποι. Περὶ τῆς ἀρετῆς οὐδὲν λέγω· διότι θὰ εἶχον πολλὰ νὰ εἴπω.

Μακράν, λοιπόν, αὐτὰ τὰ «ἅγια λείψανα!» Εἴμεθα ἀνάλογοι πρὸς τὸ περιβάλλον, οὔτε καλύτεροι οὔτε χειρότεροι ἠθικῶς τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. Κατὰ τὸ λόγιον «οὐδεὶς εἶνε καθ' ὁλοκληρίαν χρηστὸς ἢ φαῦλος», καὶ θὰ ἦτο παιδαριῶδες νὰ ἐξαιρέσωμεν ἡμᾶς αὐτούς.

Θέλουν νὰ σᾶς στήσουν ἐπὶ βάθρου, ἐφ' οὗ ἐλάχιστα εὐσταθεῖς, δυστυχεῖς ἀνδριάντες ἐξ ἀργίλλου (ὅταν δὲν εἴσθε πήλινοι) ἐκτίθεσθε ὡς τὰ μᾶλλον ἀξιοθρήνητα πράγματα. Ἴδετε τὰς ἀνθρωπίνας ἀναλογίας σας, μὴ θέλετε νὰ περιβληθῆτε πανοπλίαν δυσανάλογον πρὸς τὸ ἀνάστημά σας, καὶ μὴ παίζετε πρόσωπον αὐτόχρημα «Δὸν Κιχώτου», θὰ ἦτο ἴσως ὁ ρόλος ἔτι ὑπέρτερος τοῦ μέτρου σας. Εἴσθε ἄνθρωποι καὶ οὐδὲν πλέον· καὶ προσήκει ὑμῖν νὰ ἐπαναλαμβάνητε μετριοφρόνως τὸ ρητὸν τοῦ ποιητοῦ: «Homo sum, et nihil hnmani a me alienum puto».

⁂

Πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ θέματος ἡμῶν λαμβάνομεν ἓν παράδειγμα ἐκ τῶν ἐπισήμων κειμένων. Ἡ κατοικία, ἥτις ἀπῃτεῖτο ἄλλοτε ἐν τῇ ἕδρᾳ τοῦ δικαστηρίου, ἐπιτρέπεται νῦν καθ' ὅλην τὴν περιφέρειαν. Ἀλλ' ἐκεῖνο, ὅπερ εἶνε λογικώτερον, ἀπαγορεύεται εἰσέτι, διότι, ὡς ἔχετε ὑπ' ὄψιν, τὸ ἐπιπλωμένον δωμάτιον δὲν ἀποτελεῖ κατοικίαν, καὶ εἶνε, κατ' ἀκολουλουθίαν, γνωστὰ τὰ προκαλοῦντα ἰλαρότητα στρατηγήματα τῶν Παρισινῶν δοκίμων, διὰ ν' ἀπατήσωσι τὴν ὀξυδέρκειαν τοῦ εἰσηγητοῦ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ὅταν μετὰ κακεντρεχείας μεταβῇ πρὸς ἐπίσκεψίν των.

⁂

Ἐπὶ τῶν ἀσυμβιβάστων δὲν θὰ ἐνδιατρίψωμεν. Λέγομεν μόνον, ὅτι κατὰ κανόνα βέβαια ἡ δικηγορία δὲν συμβιβάζεται μετ' ἄλλου ἐπαγγέλματος· ἀλλά, ἐννοητέον καλῶς, πᾶσα τοιαύτη ἀπαγόρευσις θὰ ἐξοβελισθῇ ὑπὸ τῆς ὁλοκληρωτικῆς καὶ ἀπολύτου ἐλευθερίας ἣν ἐπιδιώκομεν.

Ἄλλη παρατήρησις· ὁ δικηγόρος δὲν ἐπιτρέπεται νὰ εἶνε γραφεὺς δικογράφου (avoué) «μισθοδοτούμενος ἢ μὴ» καὶ «παρ' αὐτῷ τῷ πατρί του». Καὶ ἐν τούτοις τὸ ἥμισυ τοὐλάχιστον τῶν νέων ἐργάζονται παρὰ τοῖς δικογράφοις καὶ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν λαμβάνουσιν ὡρισμένους μισθούς. Πάντοτε ἡ αὐτὴ κωμῳδία: διατάσσουν ἀλλόκοτα μέτρα, θέλουν νὰ τὰ ὑποστηρίξουν διὰ παντὸς μέσου καὶ πάσης θυσίας, κραυγάζουν ὡς κόρακες ἄν τις εἴπῃ αὐτοῖς νὰ τὰ καταργήσουν, καὶ ὅμως δι' ἀλαλήτου συμφωνίας τὰ παραβιάζουν πάντες καθ' ἡμέραν. Ἔχετε ὀλίγην παρρησίαν, σᾶς καθικετεύω, ἵνα τὸ nonina consequentia rebus εὕρῃ τέλος τὴν θέσιν του παρ' ἡμῖν.

Ἕνα ἔτι μαργαρίτην: «Τὸ δημοσιογραφεῖν, ἀμέσως ἢ ἐμμέσως, εἶνε ἀσυμβίβαστον πρὸς τὸ δικηγορικὸν ἐπάγγελμα». Καὶ ἡ ἀπόφασις τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου, ἥτις ἀνανεώνει τὴν συνταγὴν ταύτην, εἶνε τοῦ 1794! Ἀλλὰ θ' ἀπῃτεῖτο πολλὴ ἐργασία, διὰ ν' ἀριθμήσωμεν τοὺς δημοσιογραφοῦντας δικηγόρους, μάλιστα «ἀμέσως» (πόσοι πράγματι ἀρχισυντάκται εἶνε μέλη τοῦ Συλλόγου).

Ἓν τελευταῖον καὶ κωμικώτατον: δικηγόρος [illegible] δὲν δύναται νὰ εἶνε ταγῆς καὶ ἐξαρτήσεως(!;)». Ἀτυχεῖς ὑπαστυνόμοι! Παρηγορήθητε διαλογιζόμενοι ὅτι ἀναντιρρήτως εἴσθε ἀσυγκρίτως ὀλιγώτερον ἐξηρτημένοι ἡμῶν, καὶ ὅτι ἕνεκα τῆς προφανοῦς ταύτης ὑπεροχῆς εἴσθε ὑπέρτεροι, ἂν κατὰ πάντα τὰ ἄλλα ἦσθε ἴσοι πρὸς ἡμᾶς.

⁂

Οὐδὲν θὰ εἴπω περὶ τῆς δοκιμασίας (stage), καθ' ἣν εἰκάζει πᾶς τις τί δύναται νὰ συμβῇ, καὶ περὶ ἧς ἀκριβῶς οἱ συντάκται τοῦ Διατάγματος (Ordonnance) τῆς 20 Νοεμβρίου 1822, διεκήρυξαν, χωρὶς νὰ ἐκραγῶσιν εἰς γέλωτα, τὰ ἑξῆς: «Τὰ Πειθαρχικὰ Συμβούλια εἶνε ἐπιφορτισμένα τὴν ἐπίβλεψιν τῶν ἠθῶν (sic) καὶ τῆς συμπεριφορᾶς τῶν δοκίμων». Εἶνε καὶ αὕτη συνταγὴ ὡσαύτως κωμικὴ δικαίῳ καὶ πράγματι.

Τὰ κυρίως εἰπεῖν «ἐπαγγελματικὰ καθήκοντα» κατετάγησαν ὑπὸ τοῦ Cresson εἰς τέσσαρας κατηγορίας: «Χρηστότης, Ἀνεξαρτησία, Ἀφιλοκέρδεια, Συναδελφότης».

Αἱ σχετικαὶ πρὸς τὴν χρηστότητα διατάξεις θὰ ἐδικαιολογοῦντο ἐντελῶς, ἐὰν τὰ Διοικητικὰ Συμβούλια ἦσαν καὶ δικαστήρια· ἀρνούμενοι ὅμως αὐτοῖς τοῦτο, δὲν δυνάμεθα ταὐτοχρόνως ν' ἀποδεχθῶμεν τὸν ἔλεγχον αὐτῶν, ὅστις προστίθεται καὶ διπλασιάζει τὴν τὰ μάλιστα ἀρκοῦσαν τῶν κοινῶν δικαστηρίων ἐνέργειαν.

Τὸ περὶ «ἀνεξαρτησίας» κεφάλαιον ἄρχεται διὰ τῆς ἑξῆς φράσεως τοῦ Henrion de Pansay: «Δὲν προσήκουσιν εἰς τὸν δικηγόρον αἱ πέδαι, αἵτινες δεσμεύουσι *(sic)* τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους». Μεγάλη ἰδέα συμπληρουμένη ὑπὸ τῆς σοβαρᾶς ἐκείνης γνώμης τοῦ Boucher d'Argis: «Οὐδὲν ἀκραιφνέστερον τῆς δικηγορίας· ὁ ἐλάχιστος συμφυρμὸς διαφθείρει καὶ ἀλλοιώνει αὐτήν». Ἀσφαλῶς, ἐὰν τὸ ἁμάρτημα τῆς ἀλαζονείας δὲν ὑπῆρχεν, οἱ ἄνθρωποι οὗτοι θὰ τὸ ἐφεύρισκον.

Ἡ ἀπαγόρευσις τοῦ ἀποδέχεσθαι ἐντολήν, μωρία ἀπερίγραπτος, συνεπάγεται τὰς ἑξῆς φαντασιώδεις συνεπείας: ἀπαγορεύεται ῥητῶς «ἡ συνεννόησις μετὰ τοῦ ἀντιδίκου τοῦ πελάτου πρὸς συνομολόγησιν συμβιβασμοῦ — Τὸ συμμετέχειν εἰς Ἑταιρίαν ὡς μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ λαμβάνειν παρ' αὐτῆς ὡρισμένην ἀμοιβήν. — Τὸ ἐπεμβαίνειν κατὰ τὴν κατάρτισιν τῆς δικογραφίας!!—Τὸ κανονίζειν αὐτὸν τὰ τῆς ἀμοιβῆς του. — Τὸ λαμβάνειν μέρος εἰς πραγματογνωμοσύνην καὶ τὸ ἀλληλογραφεῖν ἀπ' εὐθείας μετά τινος πραγματογνώμονος κλπ. κλπ.».

Ἀλλ' οὐδὲν σημαίνουσι πάντα ταῦτα ἀπέναντι τοῦ ἑξῆς: «Ἀπαγορεύεται ἡ ἐπιδίωξις πελατείας». Ἐν τούτοις αὐτὴ εἶνε (ἡ λογικὴ καὶ ὁ ὀρθὸς λόγος ἐνδεικνύουν τοῦτο) ὁ μόνος σκοπὸς καὶ τὸ ἰσχυρὸν ἐλατήριον τοῦ διπλωματούχου τοῦ δικαίου, ὅστις εἰσέρχεται εἰς τὴν δικηγορίαν ἵνα ἀσφαλίσῃ τὸν βίον του, οὐχὶ δὲ ἵνα παίξῃ πρόσωπον γελωτοποιοῦ μὲ ἔνδυμα ὀπερέτας. Ὁ Τόμος οὗτος ἀναμφηρίστως μολιερίζει καὶ εἶνε ἀντάξιος ἑνὸς Κουρτελίνου.....

«Ἀπαγορεύεται εἰς τὸν δικηγόρον νὰ δηλώσῃ καθ' οἷον δήποτε τρόπον τὸ ὄνομά του μετὰ τοῦ τίτλου του». Οὕτω, λοιπόν, οὔτε «πλὰξ ἐξωτερικὴ» ἐπιτρέπεται, οὔτε ἐκτύπωσις ἐπὶ τῶν ἐπισκεπτηρίων του τοῦ ὀνόματός του «μετὰ ἰδιοτήτων πεφυσιωμένων (;;)». Μία ἀπόφασις προβαίνει μέχρις ἀπαγορεύσεως «τῆς χρήσεως ἐν τῇ ἐνασκήσει τοῦ ἐπαγγέλματος τετυπωμένων ἐπισκεπτηρίων». Νομίζει τις ὅτι ὀνειρεύεται, καὶ οὐδὲν εἶνε πλέον ἱκανὸν νὰ μᾶς ἐκπλήξῃ, μάλιστα δὲ προκειμένου περὶ τοῦ «ἀπαμένου δικηγορικὰ δικαιώματα (honoraires).

⁂

Ἐρωτήσατε ἕνα παντοπώλην, ἂν συναινῇ, ἀφοῦ προμηθεύσῃ μίαν λίτραν ζαχάρεως, ὅπως τῷ δώσητε ἀντὶ τοῦ ἀντιτίμου ἓν «τιμητικὸν δῶρον», δηλαδὴ ἓν «φιλοδώρημα κατὰ προαίρεσιν» (un pourboire facultatif). Θὰ σᾶς παρατηρήσῃ ὑπόδρα, καὶ ἂν τῷ προσθέσητε, ὅτι ὅλοι οἱ συνάδελφοί του εἶνε ὑπόχρεοι πρὸς τοιαύτην συναίνεσιν, ἐκ τῶν παντοπωλικῶν καθηκόντων, θὰ σᾶς νομίσῃ παράφρονα. Αὐτὴ εἶνε ἡ ἀλήθεια τῶν πραγμάτων. Ἐν τῇ νεωτέρᾳ μας κοινωνίᾳ τὰ πάντα εἰσὶν ὀνητά, εἴτε ζάχαρις, εἴτε ἰατρικὴ συμβουλὴ ἢ μία συνηγορία· οὐδεὶς ὑπάρχει μέχρι τοῦ ἀπογόνου, τοῦ μᾶλλον ἢ ἔλασσον γνησίου, τῶν σταυροφόρων, ὅστις ὑπερήφανος ἐκ τῆς ἐξόχου καταγωγῆς του, δὲν ἀνταλλάσσει ἐν τῇ πραγματικότητι τὸ ὄνομα καὶ τὸ οἰκόσημόν του πρὸς τὰ ἠχηρὰ καὶ δελεαστικὰ πεντάδραχμα τοῦ Ἰσραηλίτου βαρώνου, ἢ τοῦ ἐμπόρου χοίρων τοῦ Σικάγου, τῶν ὁποίων συγκαταβαίνει νὰ συζευθῇ τὴν κληρονόμον. Ἔ! λοιπὸν, ἐξ ὅλων μόνοι ἡμεῖς εἴμεθα (οὐδεμία χωρεῖ ἀμφισβήτητον) οὐχὶ μόνον πωλοῦντες ἐπὶ πιστώσει, ἀλλὰ καὶ εἰς οὓς ὑπὸ ἀρχόντων ἐπιτετραμμένων ὁριστικῶς νὰ διατηρῶσι τὴν πομπώδη λατρείαν πρὸς τὴν ἀφιλοκέρδειάν μας ἀπαγορεύεται νὰ διακηρύττωμεν τὴν τιμὴν ἐμπορεύματος τιμίως παρεχομένου.

«Ἡ τιμητικὴ ἀμοιβὴ πρέπει νὰ εἶνε ἓν αὐτοπροαίρετον δῶρον, εἰς φόρος ἑκούσιος τῆς εὐγνωμοσύνης τοῦ πελάτου. Εἰς οὐδεμίαν περίπτωσιν δύναται ν' ἀπαιτηθῇ. Πᾶν διάβημα τεῖνον νὰ ἐπιβάλῃ τὴν τιμὴν τῆς ἐργασίας τοῦ δικηγόρου εἶνε προσβολὴ κατὰ τῆς ἀξιοπρεπείας τοῦ ἐπαγγέλματος». Οὐδὲν ἐφευρίσκομεν, ἀντιγράφομεν ἁπλῶς περικοπὰς τοῦ Cresson. Ποταμοὶ μελάνης ἐχύθησαν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου, προκειμένου περὶ προσφάτου γεγονότος, ὅπερ ἄλλως οὔτε πλέον οὔτε ἔλασσον κωμικὸν εἶνε ὅλων τῶν ἄλλων. Ποταπὴ εἶνε ἰδίᾳ ἡ κωμῳδία τῆς

ἀφιλοκερδείας, ἥτις παίζεται ἐν τῷ Δικηγορικῷ Συλλόγῳ. Τοιούτων ἰδεῶν Πρόεδροι, κατὰ τὰς νουθεσίας των πρὸς τοὺς δοκίμους, μνημονεύουσι πανηγυρικῶς εἰς τοὺς πρωτοπείρους, οἵτινες ἀκούουσιν αὐτῶν μετὰ θρησκευτικῆς εὐλαβείας, «ὅπως μηδέποτε ζητῶσι προκαταβολικῶς ἀμοιβήν». Πρόεδροι, οἵτινες οὐδέποτε ὑπερήσπισαν τὴν ἐλαχίστην ὑπόθεσιν χωρὶς νὰ ἔχωσιν ἐν ταῖς χερσὶ προκαταβολικῶς καὶ παχεῖαν ἀντιμισθίαν τῶν ὑπηρεσιῶν των. Πᾶν ἄλλο ἢ ψέγομεν αὐτοὺς διὰ τοῦτο, ἐπαινοῦμεν μάλιστα αὐτοὺς διαρρήδην· ἀλλά, πρὸς Θεοῦ! ἂς συμβιβάσουν τὰς πράξεις των πρὸς τὰ διδάγματά των καὶ ἃς μὴ ἔρχωνται νὰ μᾶς λέγουν μετ' ἀφελοῦς κυνισμοῦ: «Πράττετε ὅ,τι ἂν λέγω ὑμῖν, ἀλλὰ μὴ πράττετε ἐκεῖνο, ὅπερ ἐγὼ πράττω».

«Ὁ δικηγόρος οὐδὲν ἀπαιτεῖ παρὰ τοῦ πελάτου του, εἴτε πρὶν εἴτε μετὰ τὴν δίκην—Ἡ ἀμοιβὴ κατὰ ποσὸν καὶ χρόνον καταβολῆς πρέπει νὰ εἶνε πράγματι ἑκουσία καὶ αὐθόρμητος — Ὁ δικηγόρος δὲν συζητεῖ χρηματικὸν ζήτημα μετὰ τοῦ πελάτου του — Αἱ κατὰ πρόσωπον ἀπαιτήσεις ἀπαγορεύονται — Ἡ παραλαβὴ καὶ κατοχὴ τῆς δικογραφίας δημιουργοῦσι μεταξὺ τοῦ δικηγόρου καὶ τοῦ πελάτου συνάλλαγμα, ὅπερ δὲν δύναται νὰ διαρρήξῃ ζήτημα ἀμοιβῆς — Ἡ ὑπερβολικὴ ἀμοιβὴ δὲν ἐπ.τρέπεται νὰ γείνῃ ἀποδεκτὴ — Εἶνε ἐπονείδιστον τὸ ἐξαρτᾶν τὸ ἐπαγγελματικὸν ἔργον ἀπὸ τῆς πληρωμῆς τῆς ἀμοιβῆς—Εἶνε ἀπηγορευμένον τὸ ἐγκαταλείπειν τὴν ὑπεράσπισιν διότι δὲν κατεβλήθησαν αἱ συμφωνηθεῖσαι ἀμοιβαὶ—Ὁ δικηγόρος, διορισθεὶς συνήγορος ἐξ ἐπαγγέλματος, ὀφείλει ἀπολύτως νὰ μὴ δεχθῇ ἀμοιβὴν καὶ ἂν τῷ προσεφέρθη, μήτε δὲ τὰ ἔξοδά του δύναται ν' ἀπαιτήσῃ (sic).» Περαιοῦμεν τὴν μνείαν τοιούτων παραληρημάτων· καὶ ἀποροῦμεν, πῶς δύο ἀποφάσεις διεκήρυξαν, ὅτι «ὁ δικηγόρος δύναται νὰ δεχθῇ ἀμοιβὴν ἑκουσίως προσφερθεῖσαν!!!» καὶ ὅτι «ἡ ἄρνησις ὅπως ἐπιχειρήσῃ μακρὸν καὶ δαπανηρὸν ταξείδιον πρὸς ὑπεράσπισιν πελάτου μὴ καταβάλλοντος τὴν προσήκουσαν ἀμοιβὴν δὲν ἀποτελεῖ παράπτωμα». Τοῦτο εἶνε τῷ ὄντι μέγα δι' ἡμᾶς εὐτύχημα, καὶ ὀφείλομεν βαθεῖαν εὐγνωμοσύνην πρὸς τοὺς κ. κ. Διοικητικοὺς Συμβούλους, διότι [illegible] τοῦ ἑνὸς ἄκρου τῆς Γαλλίας εἰς τὸ ἄλλο.

Ἐξ ὅλων τῶν ἀπατηλῶν λέξεων, αἵτινες ἐδημιούργησαν τὴν ἡμετέραν «Γῆν Χαναάν», ἡ «συναδελφότης» εἶνε πιθανῶς ἡ κυνικωτέρα καὶ ἐναγεστέρα, καλύπτουσα ὑποκρισίαν καὶ χολήν. «Ὁ ἄνθρωπος εἶνε λύκος διὰ τὸν ἄνθρωπον», ἔλεγεν ὁ Hobbes. Ὁ δικηγόρος ἰδίᾳ εἶνε τίγρις, ἢ μᾶλλον ὕαινα διὰ τὸν «ἀγαπητὸν συνάδελφον», καθ' οὗ, ὑπουλότερον ἢ οἱ ἀπάχαι τῶν ἐξωτερικῶν λεωφόρων, δὲν καταφέρει κτυπήματα μαχαίρας ἢ ἐκ τῶν ὄπισθεν. Ἐκεῖνοι, ὅταν τὰ λάφυρα ἢ ἄλλο τι τοὺς χωρίζῃ, λύουσι τὰς ἔριδάς των ἐντίμως, στῆθος πρὸς στῆθος. Σεῖς, κωμῳδοί, κρύπτετε ὑπὸ προσωπεῖον μειδιάματος τὴν μοχθηρίαν τῆς ψυχῆς σας, ἡ θερμὴ χειραψία σας κρύπτει τὸ μῖσός σας καὶ τὸν ποταπόν σας φθόνον. Ἐν πάσῃ εἰλικρινείᾳ, μοὶ εἶνε συμπαθέστεροι οἱ Κοῦρδοι. (Σ. Μ. Ἡ ἔννοια τῆς συναδελφότητος ἀναμφιβόλως εἶνε ἀντικοινωνικὴ ὅταν ὑπερβαίνῃ ὁριά τινα, προβαίνουσα δ' ἔτι μᾶλλον καθίσταται ἀληθῶς ἀπεχθὴς καὶ παράλογος. Ἀλλ' αἱ εἰκόνες καὶ παρομοιώσεις τοῦ Γάλλου δικηγόρου φρονοῦμεν ὅτι διὰ πάντα τόπον καὶ χρόνον εἶνε πλέον ἢ ὑπερβολικαί).

Εἶνε ἀληθὲς ὅτι ἐπὶ τοῦ ἀετώματος τοῦ Μεγάρου, οὗτινος ἡ μεγαλοπρεπὴς πρόσοψις προκαλεῖ εἰσέτι τὸν θαυμασμὸν ἐκείνων, οἵτινες οὐδόλως διέβησαν τὸν οὐδὸν αὐτοῦ, βλέπω κεχαραγμένας χρυσοῖς γράμμασι τὰς μαγικὰς ταύτας λέξεις, αἵπερ ἐξεθάμβωσαν τὰ εἴκοσιν ἔτη μας καὶ ἐδόνησαν τὰς νεανικάς μας ψυχάς:

«Χρηστότης, ἀνεξαρτησία, ἀφιλοκέρδεια, συναδελφότης». Ἡμεῖς ὅμως, οἵτινες ἀναγιγνώσκομεν αὐτὰς ἔνδοθεν, βλέπομεν ἐκεῖ: «Ἀπάτη, χαμέρπεια, ψεῦδος καὶ ὑποκρισία».

✣

Ἀλλ' ἡ ἀπελπισία εἶνε πάντοτε ἀδικαιολόγητος. Ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τοῦ ἀγωνιῶντος Καθεστῶτος, οὗ εἶνε φιλάνθρωπον νὰ ἐπισπεύσωμεν τὸ τέλος, ἡ ἐλευθερία, «τοῦ Κόσμου ἡ νικήτρια», θὰ ἐμπεδώσῃ τὴν ἔνδοξον βασιλείαν της. Καὶ δὲν εἶνε μακρὰν ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν θὰ διεκδικήσωμεν τὴν τιμήν, νὰ ἐκπληρώσωμεν χρέη κήρυκος τῆς ἀπολυτρώσεως, ὅπως διακηρύξωμεν στεντορείως τὴν τελειωτικὴν ἐκμηδένισιν τοῦ τελευταίου ράκους τοῦ «Ἀρχαίου Κράτους».

Georges Mougeot
Avocat

ΑΡΘΡΑ ΤΗΣ "ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ,,

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ τῇ 30ῃ Μαΐου.

Δὲν πιστεύομεν, ὅτι ἐξακολουθεῖ νὰ μένῃ εὐχαριστημένος ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, διὰ τὸ περίφημον ἀνακοινωθέν του καὶ τό, ἃς εἴπωμεν μόνον, περίεργον ἔγγραφόν του πρὸς τὸν ἐνταῦθα Δικηγορικὸν Σύλλογον, ἐξ αἰτίας τῶν βραχέων καὶ ἐπιεικῶν σχολίων ἡμῶν ἐπὶ τοῦ ἀθανάτου ἐγγράφου τοῦ κ. Νομάρχου Εὐβοίας. Ἡμεῖς ὅμως δὲν συγκινούμεθα ἁπλῶς ἐκ τῆς ἀπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης ἐξελθούσης κραυγῆς, συνεπείᾳ τοῦ μικροῦ ἐκείνου καὶ ὡς ἐξηγήθη κατ' εὔλογον πλάνην νύγματος, δὲν χαίρομεν μόνον διὰ τὴν ἀποδειχθεῖσαν τόσον εὔθικτον φιλοτιμίαν, ἀλλὰ καὶ ἐλπίζομεν ἐκ τῆς καταδηλωθείσης συναισθήσεως τοῦ καθήκοντος πρὸς τὸ ὀπείκειν καὶ συμμορφοῦσθαι κατὰ τὰς ἀξιώσεις τῆς δημοσίας γνώμης.

Δικαιούμεθα, λέγομεν, νὰ ἐλπίζωμεν, ὅτι Ὑπουργός, ὅστις τόσον πολὺ πονεῖ ἐξ ἐλαχίστων κατὰ παραδρομὴν νυγμάτων, θὰ προσπαθήσῃ πάσῃ δυνάμει νὰ ἀποφύγῃ σκόπιμον καὶ ὀδυνηροτάτην μεγάλην ἐγχείρησιν, πρὸς ἣν ἔχομεν ἐντελῶς προετοιμασθῇ, ἐὰν πραγματοποιηθῶσιν αἱ διαδιδόμεναι δικαστικαὶ μεταβολαὶ καὶ προαγωγαί.

Πρέπει ὅμως ὁ κ. ὑπουργὸς πρὸ παντὸς νὰ παύσῃ νὰ μᾶς παρεξηγῇ [illegible] οὐδεὶς μᾶλλον ἡμῶν πιστεύει εἰς τὴν φιλοτιμίαν καὶ χρηστότητά του. Οὔτε ἀποδεικνύουν τὸ ἐναντίον αἱ ἀξιώσεις μας παρὰ πολιτευομένου ἀσαλεύτου καὶ μεγάλης ἰσχύος κομματικῆς ἐν τῇ ἐκλογικῇ του περιφερείᾳ, παρὰ πολιτικοῦ δικαίας καὶ μεγάλης ἐπιβολῆς ἐν τῷ κυβερνῶντι κοινοβουλευτικῷ κόμματι. Διότι ἄλλως φρονοῦμεν, ὅτι δὲν θὰ ὑπῆρχεν ἐν ἡμῖν τὸ αἴσθημα τοῦ δικαίου καὶ προσήκοντος, ἐὰν παρὰ τοιούτων ἀκριβῶς ὑπουργῶν δὲν εἴχομεν μείζονας ἀξιώσεις. Καὶ ἐπὶ τούτοις μόνοις, εὐχόμεθα, νὰ μὴ δοθῇ ἡμῖν ἡ εὐκαιρία, νὰ πληροφορήσωμεν, πῶς ἐννοεῖ εἰς τὸ μέλλον ἡ ἐφημερὶς αὕτη νὰ διερμηνεύῃ τὴν γνώμην τοῦ Δικηγορικοῦ Κόσμου ἐπὶ τῶν ἐπιθέσεων τῆς ἀχρείας Συναλλαγῆς κατὰ τῆς Δικαιοσύνης.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Ὁ ὅρκος τῶν πραγματογνωμόνων ἐν τῇ ποινικῇ ὕλῃ.

Οἱ πραγματογνώμονες, οἱ ὑπὸ ὑπαλλήλου τινὸς ἐπὶ τῆς ἀνακρίσεως ἢ ὑπὸ ποινικοῦ δικαστηρίου καλούμενοι, ὅπως διὰ τῶν εἰδικῶν αὐτῶν γνώσεων, εἴτε ἐπιστημονικῶν εἴτε τεχνικῶν καὶ πρακτικῶν, ἐπικουρήσωσιν εἰς τὴν διαφώτισιν τῆς Δικαιοσύνης καὶ διευκολύνωσι τὰς ἐρεύνας αὐτῆς, πρὶν ἢ προβῶσιν εἰς τὰς πρὸς ἃς ἐνετάλησαν ἐργασίας, ὁρκίζονται ἐνώπιον τοῦ παρ' οὗ διωρίσθησαν. Ρητῶς ἐπιβάλλει τοῦτο τὸ ἄρθρον 101 τῆς Ποιν. Δικονομίας, χωρὶς ἐν τούτοις νὰ διαγράφῃ τὸν τύπον τοῦ δοτέου παρὰ τῶν πραγματογνωμόνων ὅρκου. Τίς οὗτος;

Ἀμφότεροι οἱ ἔγκριτοι ὑπομνηματισταὶ τῆς Ποινικῆς ἡμῶν Δικονομίας Κωνσταντόπουλος καὶ Κωστῆς γνωματεύουν, ὅτι, ἐν σιωπῇ τοῦ νόμου, ὁ τύπος τοῦ ὅρκου τῶν πραγματογνωμόνων δέον νὰ ᾖ ὁ διὰ τοὺς μάρτυρας καθοριζόμενος ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 121 τῆς Ποιν. Δικονομίας, ἐξ ἀναλογίας ἐφαρμοζομένου, κατὰ τὰ κρατοῦντα ἐν τῇ Πολιτικῇ Νομοθεσίᾳ (Κωστῆ Ποιν. Δικονομίας ἔκδ. 3η σ. 363 σημ. 8.—Κωνσταντοπούλου ἔκδ. 2α ἀριθ. 462). Οὕτως ἔκρινε καὶ ὁ Ἄρειος Πάγος ἐν παλαιοτέρᾳ ἀποφάσει (Ἄρ. Πάγ. 40 τοῦ 1856).

Ἡ γνώμη αὕτη, κατισχύσασα καὶ σταθερῶς ἐφαρμοζομένη, ἐξ ὅσων γνωρίζομεν, ἐν τῇ πρακτικῇ, εἶνε, φρονοῦμεν, πεπλανημένη καὶ ἀπότοκος τῆς σφαλερᾶς προϋποθέσεως, ὅτι ἐν τῇ ἡμετέρᾳ Ποινικῇ Νομοθεσίᾳ δὲν ὑφίσταται ἰδία διάταξις περὶ τοῦ τύπου τοῦ τοιούτου ὅρκου διαλαμβάνουσα, ἐν ᾧ ἐν τῷ ἄρθρῳ 107 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Χωροφυλακῆς εἰδικὴ περὶ τούτου εὕρηται διάταξις, τὸν δοτέον παρὰ τῶν πραγματογνωμόνων ὅρκον ὑποτυποῦσα.

Ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ, ρυθμίζοντι τὴν παρὰ τῶν ἀξιωματικῶν τῆς χωροφυλακῆς ὡς ἀνακριτικῶν ὑπαλλήλων πρόσληψιν πραγματογνωμόνων, ὥρισται ἐπὶ λέξει «καὶ ἐπὶ τούτῳ τοὺς ὁρκίζουν ὅτι θέλουν κάμει τὴν ἔκθεσίν των καὶ θέλουν δώσει τὴν γνώμην των ἐν συνειδότι καὶ τιμῇ»· ἡ παρατιθεμένη δὲ διατύπωσις αὕτη, ὡς καὶ τὸ πλεῖστον τῶν διατάξεων τοῦ Κανονισμοῦ Χωροφυλακῆς, ἔχει ληφθῇ ἐκ τῆς Γαλλικῆς Νομοθεσίας, μεταγλωττισθεῖσα ἐπὶ λέξει ἐκ τοῦ ἄρθρου 44 τοῦ Code d'Instruction Criminélle, καθ' ὃ οἱ πραγματογνώμονες δίδουσι τὸν ὅρκον «de faire leur rapport et de donner leur avis en leur honneur et conscience».

Ἀφ' οὗ λοιπὸν ρητῇ ἐν τῷ νόμῳ ἀναγράφεται διατύπωσις τοῦ ὅρκου, ἀνταποκρινομένου πλήρως πρὸς τὸ εἶδος τοῦ ἔργου τῶν πραγματογνωμόνων, οὐχὶ νόμιμον, φρονοῦμεν, νὰ προσφεύγωμεν εἰς τὴν ἀναλογικὴν ἐπέκτασιν ἄλλων διατάξεων ἐπὶ ζητημάτων, περὶ ὧν, ὡς διαλαβόντες ἔφθημεν, κεῖται νόμος, καὶ ἥκιστα ὀρθὸν νὰ ἐξομοιῶμεν κατὰ τὴν ὁρκοδοσίαν τὸν πραγματογνώμονα πρὸς τὸν μάρτυρα, ἐν ᾧ ἑκατέρου αὐτῶν τὸ λειτούργημα διακεκριμένον καὶ διάφορος ἡ φύσις καὶ ὁ χαρακτὴρ τῶν ὑπηρεσιῶν, παραλάττων κατά τε τὴν προκαλοῦσαν [illegible] ἀκολουθούμενας ὑποχρεώσεις. Ὁ πραγματογνώμων διορίζεται κατ' ἐλευθέραν ἐκλογὴν ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ, ἀντικαταστατὸς εὐκόλως συνήθως καὶ μὴ ὑπόχρεως κατὰ κανόνα νὰ ἀποδεχθῇ τὴν ἀνατεθειμένην αὐτῷ ὑπηρεσίαν· ἐν ᾧ τὸν μάρτυρα δημιουργεῖ ἡ περίστασις καὶ τίθησιν ἐν σχέσει πρὸς τὸ ἀδίκημα αὐτὸ ἢ τοὺς δράστας ἡ τύχη, μὴ δυνάμενος δὲ ἐξ ἀνάγκης ν' ἀναπληρωθῇ, ὡς ὁ πραγματογνώμων, καὶ ἀποποιηθῇ ὡς αὐτός, ὑπόχρεως ἐπὶ ποινῇ νὰ μαρτυρήσῃ περὶ ὧν ἀντελάβετο· ὁ μάρτυς κατατίθησι συναφῶς πρὸς τὸ ἀδίκημα πᾶν ὅ,τι εἶδεν ἢ ἤκουσε κατὰ συγκυρίαν, ἀλλ' ὁ πραγματογνώμων κομίζει εἰς τὴν δικαιοσύνην πληροφορίας ἢ λύσεις ἐπὶ τῶν ζητημάτων, ἅτινα τῷ προβάλλονται, καὶ ἐκφέρει τὴν ἑαυτοῦ γνώμην καὶ κρίσιν ἐπὶ δεδομένων περιστατικῶν, ἐφ' ὧν δὲν ἔχει προσωπικὴν γνῶσιν.

Οὐδὲ δύναται μετὰ λόγου νὰ ἀντιταχθῇ, ὅτι ὁ ἐν τῷ ρηθέντι ἄρθρῳ 107 Κανονισμοῦ χωροφυλακῆς ἀναφερόμενος ὅρκος ἐφαρμόσιμος μόνον εἰς τοὺς παρὰ τῶν ἀξιωματικῶν τῆς χωροφυλακῆς διοριζομένους πραγματογνώμονας, οὐχὶ δὲ καὶ τοὺς παρ' ἄλλων ἀνακριτικῶν ὑπαλλήλων καλουμένους, τοὐναντίον μάλιστα ἐκπορεύεται συμπέρασμα καὶ ἐκ τῆς σκέψεως ὅτι ὁ νομοθέτης, μὴ διαγράψας τίνα ὅρκον θὰ δίδωσιν οἱ πραγματογνώμονες ἐν τῇ Ποινικῇ Δικονομίᾳ, ἠθέλησε νὰ παραφυλάξῃ ἐν ἰσχύει τὸν ἐν τῷ προγενεστέρῳ τῆς Δικονομίας ταύτης Κανονισμῷ χωροφυλακῆς ἀναφερόμενον. Σημειωτέον δὲ ὅτι καὶ ἐν Γαλλίᾳ τὸ περιλαμβάνον τὸν ὅρκον τῶν πραγματογνωμόνων προρρηθὲν ἄρθρον 44 πραγματεύεται περὶ τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν ὁ Εἰσαγγελεὺς ἐπιλαμβάνεται ἀνακριτικῶν ἐνεργειῶν, ὅτε, διορίζων, συντρεχούσης περιστάσεως, πραγματογνώμονας, ὀφείλει νὰ τοὺς ὁρκίσῃ προηγουμένως ὡς τὸ ἄρθρον τοῦτο διαγορεύει· δὲν ἠμφισβητήθη ἐν τοσούτῳ οὐδὲ ἐγεννήθη κἂν ζήτημα, ὅτι εἶνε ἐφαρμοστέον εἰς πᾶσαν περίπτωσιν πραγματογνωμοσύνης παρ' οἱουδήποτε ἀνακριτικοῦ ὑπαλλήλου ἢ ποινικοῦ δικαστηρίου προκαλουμένης.

Ὁποία τις ὅμως ἡ συνέπεια τῆς παρὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἐν λόγῳ ἄρθρου ὁρκίσεως τῶν πραγματογνωμόνων; Παγίως εἶνε νενομολογημένον, ὅτι ἡ μὴ ὅρκισις τῶν πραγματογνωμόνων — πολλῷ δ' ἧττον ἡ παράτυπος ὅρκισις — δὲν ἀποτελεῖ λόγον ἀναιρέσεως ἐπὶ τῷ αἰτιολογήματι ὅτι τοῦτο μὲν ὁ ὅρκος δὲν διατάσσεται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 101 Ποιν. Δικονομίας ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος· τοῦτο δὲ διότι οἱ πραγματογνώμονες δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς μάρτυρες, ἵνα ἐφαρμοσθῇ ὡς πρὸς αὐτοὺς ἡ διάταξις τοῦ ἐδ. 14 τοῦ ἄρθρου 458 Ποιν. Δικονομίας (Ἀρ. Πάγ. 9 τοῦ 1870· 183 τοῦ 1873· 85 καὶ 165 τοῦ 1876· 153 τοῦ 1893· 58 τοῦ 1898· 2 τοῦ 1900 καὶ 261 τοῦ 1902 ἔτους).

Ἀλλ' ἂν ἡ τοιαύτη παράτυπος ὅρκισις δὲν συγκαταριθμεῖται εἰς τοὺς λόγους τῆς ἀναιρέσεως, δὲν συνεπάγεται ὅμως ἀκυρότητα τῆς πραγματογνωμοσύνης, ἐξαγγελτέαν τῇ αἰτήσει τῶν μερῶν ἢ καὶ αὐτεπαγγέλτως ὑπὸ τοῦ δικάζοντος δικαστηρίου, μὴ λαμβάνοντος ὑπ' ὄψιν τὴν ἔκθεσιν πραγματογνωμόνων τῶν μὴ ὁρκισθέντων ὡς ὁ νόμος ἀπαιτεῖ;

Ὁ ὅρκος ἐπιβάλλεται, ἵνα ἀσφαλίσῃ τὴν εἰλικρίνειαν τῆς γνώμης τῶν πραγματογνωμόνων, καὶ πρέπει μάλιστα ἐξ αὐτῆς τῆς ἐκθέσεως τούτων νὰ φανερῶται ὅτι ἐδόθη, τεκμαιρομένης ἄλλως τῆς μὴ δόσεως αὐτοῦ καὶ ἡ παντελὴς ἔλλειψις τοῦ ὅρκου ὀρθότερον ὅτι ἐπιφέρει ἀκυρότητα.

Πλὴν οὐχὶ ταὐτὸν τὸ ζήτημα ἐν τῇ παρὰ τὸν νόμιμον τύπον ὁρκοδοσίᾳ, ὅτε ὑπάρχει ἡ ἐκ τοῦ ὅρκου νόμιμος ἐγγύησις, καὶ ὑπολείπεται νὰ ἐρευνηθῇ πρὸς λύσιν αὐτοῦ, ἂν ὁ τύπος τοῦ ὅρκου τῶν πραγματογνωμόνων εἶνε πανηγυρικός, ἂν δηλονότι ἀπαραιτήτως ἀναγκαῖον νὰ γείνῃ χρῆσις τῶν, οἷς ὁ νόμος ἐχρήσατο, λέξεων, ὡς ὁμοφώνως ἔχει γείνῃ δεκτὸν προκειμένου περὶ τοῦ ὅρκου τῶν μαρτύρων, ὅτε ἡ παράλειψις ἢ μεταλλαγὴ καὶ μιᾶς λέξεως ἐπάγεται ἀκυρότητα. Ἐν Γαλλίᾳ ὑποστηρίζεται καὶ τὸ Ἀκυρωτικὸν ἀπεφήνατο, ὅτι ὁ ὅρκος τῶν πραγματογνωμόνων, ὡς ἐκ τοῦ τρόπου καθ' ὃν ἔχει συνταχθῇ τὸ ἄρθρον 44 τοῦ Code d'Instr. Crim., δὲν εἶνε sacramentelle καὶ ὅτι μεταβολή τις εἴς τινα τῶν ἐκφράσεών του δὲν τίκτει ἀκυρότητα, ἀρκεῖ ν' ἀποδίδηται ἡ ἔννοια αὐτοῦ δι' ἰσοδυνάμων καὶ ταὐτοσήμων λέξεων (Garraut Traité d'Instruction Criminélle et de procédure pénal No 318 καὶ 334 — Hélie Traité de l'Instruction Criminelle Ἔκδοσ. 2α ἀριθ. 1896—Arr. Cass. 2 Août τοῦ 1888—καὶ 16 Juillet 1829).

Ὁμοία λύσις, φρονοῦμεν, ἐνδείκνυται καὶ παρ' ἡμῖν, τῶν αὐτῶν ἀκριβῶς ὑφισταμένων σχετικῶν διατάξεων, ὡς εἴρηται. Ἐν τούτοις πρὸς ἀποτροπὴν ἀκυροτήτων καὶ ἀποφυγὴν ζητημάτων δέον νὰ ὁρκίζωνται οἱ πραγματογνώμονες καθ' ὃν ὁ νόμος διαγράφει τύπον, καὶ τοιοῦτος μοναδικὸς συνάγεται, νομίζομεν, ἐκ τῶν προεκτεθέντων ὅτι εἶνε ὁ καθοριζόμενος ὑπὸ τοῦ ἐν ἰσχύει ἄρθρου 107 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Χωροφυλακῆς.

Σπύλιος Χ. Σακελλαριάδης
Πρωτοδίκης

Η "ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ,,
.....ΥΠΟ ΔΙΩΓΜΟΝ!

Ζητοῦμεν συγγνώμην παρὰ τῶν ἀναγνωστῶν ἡμῶν καὶ διὰ τὸ Ταρταρινικὸν τοῦ τίτλου, ὃν θέτομεν ὄχι μὲ ἀξιώσεις σοβαροῦ καὶ διότι φαινόμεθα ἀκόμη ἀπησχολημένοι μὲ τὸ ἐπεισόδιον ὅπερ, ἐξ ἀφορμῆς τῶν περὶ τοῦ κ. Νομάρχου Εὐβοίας γραφέντων ὑφ' ἡμῶν, προεκλήθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης διὰ τοῦ ἐγγράφου του ὅπερ ἀπηύθυνε πρὸς τὸν Δικηγορικὸν Σύλλογον Ἀθηνῶν, ἀξιοῦν τὴν πειθαρχικὴν τιμωρίαν τῶν ὑπευθύνως γραφόντων ἐν τῇ «Δικαιοσύνῃ».

Αἱ ἐπὶ τοῦ ἐπεισοδίου τούτου πληροφορίαι ἡμῶν, ἃς ἔχομεν πάντα λόγον νὰ θεωρῶμεν ἀσφαλεῖς, εἶνε ὅτι τὸ περιεχόμενον τοῦ ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης ἀνεκοινώθη εἰς τὸ διοικητικὸν συμβούλιον τοῦ Συλλόγου, ὅπερ οὕτω προεκλήθη εἰς ἀπόφασιν ἢ καὶ ἁπλῶς εἰς ἔκφρασιν γνώμης. Ἐκ τῆς ἐπακολου-

θησάσης ὅμως ἐν τῷ συμβουλίῳ τούτῳ, ***τῷ Διοικητικῷ*** ἐπαναλαμβάνομεν, συζητήσεως, ἐμορφώθη ἡ ἀντίληψις, ὅτι ἡ ὑπόθεσις, ἂν ὑποτεθῇ ὅτι κυριολεκτεῖ τις μετερχόμενος τοιοῦτον ὅρον, εἰσήγετο διὰ τοῦ ἐν λόγῳ ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης ***ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ Πειθαρχικὸν Συμβούλιον*** καὶ ὅτι ἑπομένως τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἐστερεῖτο ἁρμοδιότητος ὅπως ἐπιληφθῇ τοῦ ζητήματος. Μετὰ τὴν γνώμην ταύτην, τὴν ἐπικρατήσασαν ἐν τῷ Διοικητικῷ Συμβουλίῳ, ἡ ἐπὶ τοῦ ἐπεισοδίου κρίσις ἀνετέθη εἰς τὸ πειθαρχικὸν συμβούλιον, ὅπερ, ὡς ἔχομεν ἀσφαλεῖς ἐπίσης πληροφορίας, ἀνέθεσε τὴν προμελέτην τοῦ ζητήματος καὶ τὴν εἰσήγησιν τρόπον τινὰ ἐπ' αὐτοῦ εἰς τὸν ἐκ τῶν μελῶν του κ. Ἀντώνιον Μομφερρᾶτον.

Ἀσχέτως πρὸς πᾶσαν ἡμῶν πληροφορίαν περὶ τῆς γνώμης, ἣν τὰ μέλη τοῦ πειθαρχικοῦ συμβουλίου δύνανται νὰ ἔχουν ὡς ἐπιστήμονες ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου, ἣν γνώμην δὲν μᾶς εἶνε ἐπιτετραμμένον νὰ καταστήσωμεν δημοσιωτέραν, ἀφοῦ αὕτη πρόκειται νὰ μετατραπῇ εἰς πειθαρχικὴν ἀπόφασιν τοιαύτην ἢ τοιαύτην, ἐκεῖνο ὅπερ ἐνδιαφέρει τοὺς δικηγόρους εἴτε ὡς τοιούτους εἴτε ὡς ἀπασχολουμένους κυρίως ἢ παρέργως περὶ τὸ δημοσιογραφεῖν, εἶνε ὅτι καὶ ἡ γνώμη τῶν ἀποτελούντων τὸ πειθαρχικὸν συμβούλιον εἶνε, ὅτι τὸ ζήτημα εἶνε λίαν γενικοῦ ἐνδιαφέροντος καὶ ὅτι καθ' ὅλα αὐτοῦ τὰ σημεῖα εἶνε ἐπιβεβλημένον νὰ ἐξονυχισθῇ. Ἐνθαρρυντικὸν ἐπίσης εἶνε ὅτι ἡ εἰσήγησις ἐπὶ τοῦ ζητήματος καὶ ἡ μελέτη τούτου ἀνετέθη εἰς ἐπιστήμονα οἷος ὁ κ. Ἀντ. Μομφερρᾶτος, ὅστις πλέον ἢ ἅπαξ συνέπεσε νὰ διεκδικήσῃ μετὰ πολλῶν ἀξιώσεων καὶ τὸν τίτλον τοῦ δημοσιογράφου.

ΙΔΟΥ ΚΑΙ ΤΟ ΔΕΙΓΜΑ

Εἰς συγκρούσεις τοιαύτης φύσεως οἵα ἡ διὰ τῆς κατωτέρω ἐπιστολῆς ἐκτυλισσομένη μεταξὺ ἑνὸς Εἰρηνοδίκου καὶ τῶν κατοίκων μιᾶς μικροπόλεως ὧν ἐτάχθη νὰ λύῃ τὰς διαφοράς, εἴμεθα τῆς γνώμης ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται παρέμβασις τρίτων πρὶν ἢ οἱ πρὸς τοῦτο τεταγμένοι ἐξενέγκωσι καὶ τὴν τελευταίαν του λέξιν. Ἕνεκα τούτου ἡ δημοσίευσις ἐπιστολῆς ὡς ἡ ἀμέσως κατωτέρω, ἐφ' ὅσον δὲν ἔχει τὴν σημασίαν ἐκείνην ἣν ἡμεῖς ἀποδίδομεν εἰς αὐτήν, θὰ ἐσήμαινεν ὅτι υἱοθετοῦμεν ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν περὶ τοῦ καταγγελλομένου δικαστοῦ γνώμην καὶ τασσόμεθα πρὸς τὴν μίαν ἐκ τῶν ἀντιμετώπων μερίδων, καθ' ἣν στιγμὴν περὶ παντὸς ἄλλου ἢ περὶ τούτου εἴμεθα διατεθειμένοι. Εὑρισκόμεθα ὅμως πρὸ γεγονότος, καθ' ὅ, ἀδιάφορον ἂν μετὰ λόγου ἢ ἕνεκα τῶν γνωστῶν τοπικῶν διενέξεων, εἷς Εἰρηνοδίκης μετετράπη πλέον εἰς προσωπικὸν ἀντίπαλον ὡρισμένου, μικροῦ ἢ μεγάλου ἀριθμοῦ πολιτῶν, παρήχθη δ' οὕτω κατάστασις ἥτις, ἀνεξαρτήτως πρὸς πᾶσαν ὁριστικὴν λύσιν, ἐπιβάλλει τὴν ἀνάγκην μιᾶς προχείρου τοιαύτης οἱασδήποτε.

Ἔχει τις ὅμως καὶ ταῦτα νὰ παρατηρήσῃ ἐκ τῆς ἐπιστολῆς ταύτης, τὰ πράγματι χαριτωμένα, τὰ μαρτυροῦντα πόσον οἱ ἐν τοῖς μικροῖς κέντροις ἔχουν συνηθίσει μὲ τοὺς τοποτηρητὰς παρὰ τοῖς δικαστηρίοις, τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς ἰσχυούσης πολιτικῆς μερίδος, ὡς τοὺς ἀποκαλοῦσι, τοὺς ἀποτελοῦντας, κατὰ τὴν ἀμίμητον τῆς ἐπιστολῆς ἔκφρασιν, τὸν πρῶτον βαθμὸν τοῦ ἀνεπισήμου μὲν κυριάρχου ὅμως συμβουλίου, τοῦ ἔχοντος ἀπόλυτον δικαιοδοσίαν νὰ ἀποφαίνηται περὶ τῆς μεταθέσεως τῶν δικαστῶν!

Ἰδοὺ καὶ τὸ δεῖγμα τῆς ἐπιστολῆς:

Φιλτάτη «Δικαιοσύνη»

Ἐπὶ τρίμηνον ἤδη τὸ εἰρηνοδικεῖον Ζαχόλης παρέλυσεν. Ἅπαντες σχεδὸν οἱ δικηγόροι, πλὴν δύο ἀντιπροσώπων τῆς ἰσχυούσης πολιτικῆς, κατεμήνυσαν τὸν εἰρηνοδίκην κ. Χαρώνην διὰ διαφόρους παραβάσεις τῶν νόμων π. χ. ἐξύβρισιν δικηγόρων δι' ἀποφάσεως, πλαστογραφίαν, ἐκβίασιν, παράβασιν καθήκοντος, παντοειδῆ μεροληψίαν ὑπὲρ ἰσχυούσης πολιτικῆς, χαρτοπαιξίαν, κτλ. Ἔκτοτε μάλιστα δὲν προσέρχονται καὶ εἰς τὰς τυπικὰς πλέον καταστάσας συνεδριάσεις, πλὴν τῶν ἰσχυόντων δικηγόρων, ἀλλ' οὔτε καὶ ἀγωγὰς κινοῦσιν ἐν ὅσῳ παραμένει ὁ ἀνωτέρω εἰρηνοδίκης. Ἡ ἐν Δερβενίῳ ἐμπορικὴ τάξις διὰ χθεσινοῦ τηλεγραφήματός της πρὸς τὸν ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸν ζητεῖ τὴν διόρθωσιν τῆς ἐκρύθμου καὶ ἐπιζημίου καταστάσεως καὶ ὡς τοιαύτη ἐνδείκνυται μόνη ἡ μετάθεσις. Ἀλλ' ἡ ἐντόπιος πολιτικὴ ἐκ πείσματος, ἵνα μή τι ἕτερον εἴπωμεν, δὲν ἀπεφάνθη εἰσέτι ὡς πρώτου βαθμοῦ δικαστήριον περὶ τῆς μεταθέσεώς του. Οἱ δικηγόροι ἐζήτησαν παρὰ τοῦ κ. Προέδρου τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Κορίνθου, νὰ ὁρισθῇ θέμα συζητήσεως ἡ τοιαύτη κατάστασις. Τὸ πόρισμα εἰς ὃ θὰ καταλήξῃ ἡ ἀνάκρισις καὶ ὁ Δικηγορικὸς Σύλλογος ἐγκαίρως θέλομεν σᾶς καταστήσῃ γνωστόν.

Ἐν Δερβενίῳ τῇ 26 Ἰουνίου 1909.

Διατελοῦμεν μεθ' ὑπολήψεως

Γεώργ. Ζάκας
Ἠλ. Β. Τδουτσάκης

Αἱ στῆλαι τῆς «Δικαιοσύνης» εἶνε εἰς τὴν διάθεσιν παντὸς δικηγόρου, δικαστοῦ ἢ ἄλλου δικαστικοῦ προσώπου, εὑρισκομένου εἰς τὴν ἀνάγκην ἢ ἐπιθυμοῦντος νὰ ἀνακινήσῃ πᾶν ἐν γένει ζήτημα σχετιζόμενον μὲ τὴν ἀπονομὴν τοῦ δικαίου.

Τὴν γνώμην... τῆς Διευθύνσεως τῶν Ταχυδρομείων καὶ Τηλεγράφων, τὴν διατυπωθεῖσαν εἰς ἔγγραφον οὐτινος τὸ περιεχόμενον ἀνέλαβε νὰ ἀνακοινώσῃ δι' ἐγκυκλίου τρόπον τινὰ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης, ὅτι οἱ Δικηγορικοὶ Σύλλογοι εἶνε ἀρχὴ ἀλλὰ δὲν εἶνε δημοσία ἀρχὴ καὶ ἕνεκα τούτου δὲν ἀπολαύουσι τῆς ταχυδρομικῆς ἀτελείας, ἧς ἀπολαύουσιν αἱ δημόσιαι ἀρχαὶ ἐν γένει, ἐπέπρωτο λίαν ταχέως νὰ κυρώσῃ διὰ τῶν πραγμάτων ὁ Δικηγορικὸς Σύλλογος Ἀθηνῶν, κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδρίασίν του. Διότι ἂν ἦτο ἐρριζωμένη εἰς τὰ μέλη του ἡ πεποίθησις, ὅτι αἱ συζητήσεις καὶ αἱ συσκέψεις καὶ αἱ ἀποφάσεις των ἔχουν ἂν ὄχι τὸ δεκτικὸν ἐπιβολῆς ἀλλὰ τοὐλάχιστον τὸ ἠθικὸν κῦρος δημοσίας ἀρχῆς, εἶνε πλέον ἢ ἀναμφίβολον, ὅτι οἱ διάφοροι ἀγορηταὶ καὶ συζητηταὶ τῆς συνεδριάσεως ἐκείνης δὲν θὰ ὑπεβάλλοντο εἰς τόσας θυσίας καυτηρίων κατὰ τῆς διοικήσεως, ἥτις, ὡς μὲ τὰς τρίχας ὠρθωμένας ἀπὸ πατριωτικὸν μένος διελάλουν, κλέπτει ἀσυστόλως τὸ δημόσιον χρῆμα καὶ συναλλάσσεται καὶ τὰ παρόμοια, ἅτινα ὅσον εὐαρέστως ἀκούονται παρὰ τὴν τράπεζαν ἀναψυκτηρίων ὑπὸ θερινὴν πανσέληνον καὶ εὐαρεστότερον πιθανὸν ἀναγινώσκονται, τόσον κακῶς ἠχοῦσιν ἀπασχολοῦντα μίαν συνεδρίασιν νομοθετικῶς ἀνεγνωρισμένου Δικηγορικοῦ Συλλόγου.

Καυτήριον!

Τὰ λοιπὰ ἴσως εἶνε ἀντικείμενον μιᾶς διευθύνσεως τῶν συνεδριάσεων δεξιᾶς κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον, ἧς τὴν τέχνην κατεδείχθη ἤδη ὅτι κατέχει ὁ Πρόεδρος κ. Κωνστ. Ἔσσλιν.

Χειρίστην ἐνθάρρυνσιν εἰς ὑπερβασίαν ἱερῶν νόμων καὶ εἰς εὐτελεστέραν κατάπτωσιν παντὸς ὑπολειπομένου εἰσέτι θρησκευτικοῦ συναισθήματος παρέσχεν ἡ ἀπόφασις τῶν ἐνταῦθα Συνέδρων, ἥτις ἐπὶ τῇ βάσει ἀνιέρου ἀκριτομυθίας ἐξομολογητοῦ ἱερέως, καθ' ἣν γραῦα ἑτοιμοθάνατος ἐζήτησε συγχώρησιν ἀπὸ τὸν ἀντιπρόσωπον τοῦ Θεοῦ διὰ τὸ ἐπιβαρύνον τὴν συνείδησιν αὐτῆς μυστικὸν τῆς συνενοχῆς τοῦ ἰδίου αὐτῆς υἱοῦ εἰς τὴν δικαζομένην ἐν τῷ Κακουργιοδικείῳ ἀνθρωποκτονίαν ἐκ προμελέτης, ἀνέβαλε τὴν δίκην ἐπὶ τῷ προφανεῖ σκοπῷ νὰ συγκαταδιωχθῇ καὶ ὁ ἀποκαλυφθεὶς συναίτιος.

Νὰ ἐξιλεωθῇ εἰς Μοναστήριον.

Ἡ Ποινικὴ Δικονομία ρητῶς ἀπαγορεύει τὴν μαρτυρίαν τῶν κληρικῶν διὰ τὰ μυστικὰ τῆς ἐξομολογήσεως, ἀλλὰ καὶ τοὺς γονεῖς ἐξαιρεῖ τῆς ὑποχρεώσεως νὰ καταμαρτυρῶσι κατὰ τῶν ἰδίων τέκνων. Αἱ διατάξεις αὗται καὶ ἂν δὲν ὑπῆρχον θετικαί, θὰ ἐπεβάλλοντο ἀπὸ στοιχειώδεις ὑπαγορεύσεις τοῦ ἠθικοῦ νόμου, διότι ἄλλως καὶ ἡ ἐξομολόγησις θὰ ἐνέπνεε τὸν ἀποτροπιασμὸν καὶ ὁ οἰκογενειακὸς δεσμὸς θὰ κατελύετο.

Ἂν ὁ ἀνάξιος ἱερεὺς τοῦ ὑψίστου ἐξ ἀμαθείας ἢ κακοηθείας προέβη εἰς τὴν θεοστυγῆ ἀποκάλυψιν, ἀλλὰ τὸ Δικαστήριον ὤφειλε μείζονα σεβασμὸν καὶ εἰς τὴν θρησκείαν καὶ εἰς τοὺς νόμους, καὶ ἀντὶ ν' ἀναβάλῃ τὴν δίκην, θὰ ἔπραττεν εὐλαβέστερον πρὸς τὴν ἰδίαν συνείδησιν ἔργον, ἂν τὴν ἐγκληματικὴν ἀποκάλυψιν τοῦ ἱερέως παρέπεμπε πρὸς τὸν ἁρμόδιον ἐπίσκοπον.

Βεβαίως θὰ διέφερε τὸ πρᾶγμα, ἂν ἡ μήτηρ ἐξομολογουμένη ἐσκόπει νὰ καταγγείλῃ τὸ τέκνον της καὶ ἔδιδε ρητὴν περὶ τούτου ἐντολὴν πρὸς τὸν ἱερέα. Ἀλλ' ἡ ἄτυχης ἐξιλέωσιν ἁπλῶς ἐξικέτευεν δι' ἴδιον ἁμάρτημα, οἷον ἐθεώρει τὴν γνῶσιν τοῦ ἐγκλήματος τοῦ τέκνου της.

Ὑποθέτομεν ὅτι ἡ παράλειψις αὕτη τοῦ Δικαστηρίου δὲν ἀπαλλάσσει τὸν Ἐπίσκοπον εἰς ἐπιτέλεσιν ἐπιτακτικοῦ καθήκοντος κατὰ τοῦ ἐγκληματίου ἱερέως, εἰς τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ δοθῇ ἡ εὐκαιρία νὰ μετανοήσῃ διὰ τὴν πρᾶξίν του διὰ συνεχῶν προσευχῶν ἐν Μοναστηρίῳ.

Ὅσοι δὲν ἀνέγνωσαν μετὰ τόσης προσοχῆς ὅσον ἔπρεπε τὴν πρότασιν τοῦ Γάλλου δικηγόρου ὅπως ἀπαγορευθῇ τὸ δικηγορεῖν εἰς τοὺς ἐν ἐνεργείᾳ πολιτευομένους, ἀξίζει τὸν κόπον νὰ ἀναγνώσουν ἐκ νέου τὴν περικοπὴν καθ' ἣν φάκελλοι δικογραφιῶν ὑποβάλλονται εἰς τὰ Γαλλικὰ δικαστήρια μὲ ἐμβλήματα ἢ τίτλους οὓς παρέχει τὸ ἀξίωμα τοῦ βουλευτοῦ ἢ γερουσιαστοῦ. Ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει δὲ τῆς περικοπῆς ταύτης ἂς ἀναμνησθοῦν τοῦ σχήματος, ὄχι πλέον φακέλλων δικογραφιῶν ἀλλὰ τῶν ἑλληνικῶν φακέλλων ἐπισκεπτηρίων ἢ ἐπιστολῶν μὲ τὴν κεφαλαίοις γράμμασιν ἐπιγραφὴν *«Γραφεῖον ὑπουργοῦ»* χάρις εἰς τοὺς ὁποίους τόσα ἐπιτελοῦνται δικαστικὰ θαύματα.

Οἱ ἀδελφοὶ Γάλλοι

Ὁ Ἰλισσὸς τοὐλάχιστον ὑπερηφάνως δύναται νὰ ἀτενίσῃ τὸν Σηκουάναν ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ καὶ καυχώμενος δύναται νὰ ἐπιδείξῃ τὰ τέλματά του, παρηγορούμενος συγχρόνως ὅτι θολόνουν ἐνίοτε τὰ ὕδατα καὶ τοῦ μεγάλου ποταμοῦ τῆς Γαλλικῆς πρωτευούσης.

Ὁ Δικηγορικὸς Σύλλογος Βόλου ὀρθῶς ἔπραξε συστήσας τὴν κατάργησιν τῆς διαπομπεύσεως τῶν συλλαμβανομένων ἢ ὅπωσδήποτε κρατουμένων. Τὸ μέτρον τοῦτο, καὶ βάρβαρον καὶ ἀντισυνταγματικόν, ὤφειλε κατ' ἐξοχὴν νὰ ἐπισύρῃ τὴν προσοχὴν τῶν δικηγορικῶν συλλόγων, διότι ἀνεφέρετο εἰς παράβασιν καθαρῶς δικαστικῶν νόμων.

Ὑπὲρ τὰ ἐσκημμένα.

Ἀλλ' ἀτυχῶς δὲν περιωρίσθησαν μέχρις ἐδῶ, ἀλλ' ἔκριναν ἀναγκαῖον νὰ ἀπευθύνουν διαμαρτυρίαν πρὸς τὸν κ. Εἰσαγγελέα τῶν Ἐφετῶν κατὰ τῶν παρὰ Πλημμελειοδίκαις Εἰσαγγελέων, ὅσοι δὲν ἀπήντησαν εἰς τὸ ἔγγραφον τοῦ Συλλόγου.

Ἐλησμόνησαν ὅτι ἡ ἀξίωσις αὕτη ὑπερέβαινε τὴν ἐκ τοῦ νόμου δικαιοδοσίαν τῶν συλλόγων, ὅστις ἐπιτρέπει μὲν αὐτοῖς ἴσως τὴν ὑποβολὴν συστάσεων πρὸς τὰς καθεστηκυίας ἀρχὰς τοῦ κράτους, ἰδιαίτατα, ὅταν αὗται ἀφορῶσιν εἰς ἄρσιν ἀτοπιῶν καὶ παρανομιῶν, ἀλλ' ἀντιστοίχως δὲν ὑποχρεοῖ καὶ τὰς ἀρχὰς εἰς λογοδοσίαν περὶ τῶν ληπτέων μέτρων.

Βεβαίως δὲν πρέπει νὰ κρίνωνται αὐστηρῶς εἰσέτι τοιαῦται ὑπερβασίαι, διότι καὶ ὁ νόμος περὶ δικηγορικῶν συλλόγων εἶνε ἀσαφής, δὲν παρεσχέθη δ' εἰσέτι ἡ ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς ἐμπειρία ν' ἀποκρυσταλλώσῃ σαφῶς τὸν ἀληθῆ τοῦ νόμου σκοπὸν καὶ τὴν φύσιν τῶν δικηγορικῶν σωματείων. Ἤθελεν ὅμως εἶσθαι εὐκταῖον νὰ μὴ παρείχοντο ἀφορμαί, αἱ ὁποῖαι ἠδύναντο νὰ προκαλέσωσι σχόλια καὶ προβλέψεις ἥκιστα ἐνθαρρυντικὰς διὰ τὴν ἐπικράτησιν τοῦ θεσμοῦ.

Ταῦτα ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν, ὅτι ἐν εἴδει ἐγκυκλίου ἀπεστάλη τὸ ἐν λόγῳ ἔγγραφον πρὸς τοὺς Εἰσαγγελεῖς τοῦ Κράτους ἐν γένει, ἐνῷ ἀντιθέτως νομιμωτάτη θὰ ἦτο ἡ ἀξίωσις τοῦ Συλλόγου νὰ ἐτύγχανεν ἀπαντήσεως παρὰ τοῦ κ. Εἰσαγγελέως Βόλου.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΕΚ ΤΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

Τὰ γραφεῖα τῶν δωρεὰν συμβουλεύσεων

Εἶνε βεβαίως γνωστὸν, ὅτι ἐν Γαλλίᾳ ἀπὸ αἰῶνος καὶ πλέον οἱ δικηγορικοὶ σύλλογοι εἶχον δημιουργήσει ἐν ἑαυτοῖς γραφεῖα δωρεὰν συμβουλεύσεων διὰ τοὺς ἐνδεεῖς καὶ ὅτι τὸν θεσμὸν τοῦτον εὑρῦσα εὐδοκίμως ἤδη λειτουργοῦντα ἡ πολιτεία διὰ τοῦ Διατάγματος τῆς 13 Primaire an IX δι' ὁμοίου τῆς 14 Ὀκτωβρίου 1810 καὶ δι' ἑτέρου 20 Νοεμβρίου 1822 ἐκύρωσεν ἀναγνωρίσασα τὰς περὶ τούτου συνηθείας τῶν συλλόγων, ἄρθρ. 42, καὶ ἐν γένει καταστήσασα ὑποχρεωτικὴν τὴν σύστασιν παρ' αὐτοῖς τῶν bureaux de consultation gra duite pour les citoyens indigertes, καθὼς καὶ τὴν ἐν αὐτοῖς κατὰ σειρὰν ὑπηρεσίαν τῶν δικηγόρων μέχρι τότε αὐτοπροαίρετον.

Πόσον δὲ εὐδοκίμως λειτουργεῖ ἔκτοτε ὁ θεσμὸς ἀρκεῖ νὰ καταδείξῃ ἡ πληροφορία, ὅτι τὸ γραφεῖον μόνον τοῦ Σηκουάνα κατὰ τὸ 1896 ἐπεξειργάσθη 1964 διαφορὰς ἀπὸ ἔτους δὲ εἰς ἔτος αὐξανόμενος βαίνει ὁ ἀριθμός.

Καὶ εἶνε μὲν ἀληθὲς ὅτι ἡ ἵδρυσις παρομοίων γραφείων ἐν Ἑλλάδι θέλει ὡς καὶ ἐν Γαλλίᾳ ἐπιφέρῃ αὔξησίν τινα τῶν δικῶν, ἀφοῦ θέλουσι διεκδικηθῇ δικαστικῶς καὶ δικαιώματα τῶν ἐνδεῶν κατὰ τῶν εὐπορούντων, ἀλλὰ τοῦτο δὲν νομίζετε ὅτι εἶνε μὴ χεῖρον τοῦ κακοῦ, ὅπερ συμβαίνει εἰς τοὺς ἐνδεεῖς μὴ δυναμένους νὰ ἐπιδιώξωσι τὰ δικαιώματα αὐτῶν;

Ἤδη ὁπότε συζητοῦνται οἱ ἐσωτερικοὶ κανονισμοὶ τῶν δικηγ. συλλόγων τῆς Ἑλλάδος καὶ ἰδίᾳ τῆς πρωτευούσης, ὑποβάλλων τὰ ὀλίγα ταῦτα, ἐλπίζω ὅτι παρέχω μικρὰν συμβολὴν πρὸς συζήτησιν τῆς μεταφυτεύσεως τοῦ εὐεργετικωτάτου ὅσον καὶ σπουδαιοτάτου τούτου θεσμοῦ.

Πύργος 26 Μαΐου 1909

Διονύσιος Παπαῤῥωτίου
Δικηγόρος

Σ. Δ. Καθόσον γνωρίζομεν παρεμφερῆ τινα ἰδέαν ἔρριψε καὶ ὁ Πρόεδρος τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν κ. Κωνστ. Ἔσσλιν, ἥτις ὅμως δὲν ἠκούσθη μετ' ἐνθουσιασμοῦ, ἴσως διότι δὲν εἴμεθα εἰσέτι ἀρκετὰ ὥριμοι διὰ καινοτομίας τοιούτου εἴδους.

Τόμοι τῆς «Δικαιοσύνης» πωλοῦνται εἰς τὰ γραφεῖα αὐτῆς, τοῦ μὲν πρώτου ἔτους πρὸς δραχμὰς 5 τῶν δὲ λοιπῶν πρὸς δραχμὰς 7.50 ἕκαστος.

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΘΗΝΩΝ

Ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ ζητήματος τοῦ Καταστήματος τῶν Εἰρηνοδικείων.—Τὸ ζήτημα τοῦ δικαστικοῦ μεγάρου.

Τὴν παρελθοῦσαν Τετάρτην ἐγένετο ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ἡ τακτικὴ συνεδρίασις τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν τοῦ μηνὸς Μαΐου.

Πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ κυρίου ἀντικειμένου, ὅπερ ἀπετέλει ἡ γνωστὴ πρότασις τοῦ κ. Δ. Ἀντωνιάδου περὶ τῆς ἐγκαταστάσεως τῶν Καταστημάτων τῶν Εἰρηνοδικείων μετὰ τὴν ἐκ τῆς προσφάτου πυρκαϊᾶς καταστροφὴν τοῦ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Αἰόλου κτιρίου, ὁ κ. πρόεδρος τοῦ Συλλόγου προέβη εἰς ἀνακοινώσεις τινὰς ἐπὶ δευτερευόντων ζητημάτων, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τοῦ ἐγγράφου τῆς Διευθύνσεως τῶν ταχυδρομείων καὶ τηλεγράφων, περὶ τοῦ ὁποίου ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Προέδρου τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Κερκύρας κ. Σπ. Λάσκαρη ἐγένετο λόγος ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ, καὶ καθ' ὃ οἱ Δικηγορικοὶ Σύλλογοι εἶνε μὲν ἀρχὴ δὲν εἶνε ὅμως . . . δημοσία ἀρχή!

⁂

Μετὰ τὰς ἀνακοινώσεις ταύτας ἡ συνεδρίασις, δύναταί τις νὰ εἴπῃ, ὅτι κατηναλώθη διὰ τοῦ λόγου τοῦ κ. Δ. Ἀντωνιάδου, ὃν ἀμέσως κατωτέρω παραθέτομεν καὶ ὅστις, καθ' ἡμᾶς, εἶνε ἄξιος πολλῆς προσοχῆς καὶ διὰ τὸ πρακτικὸν τῶν ἐπιχειρημάτων καὶ διὰ τὴν ἐπιμέλειαν, μεθ' ἧς χειρίζεται ἓν τῶν ζωτικωτέρων τοῦ δικηγορικοῦ Σώματος τῶν Ἀθηνῶν ζητημάτων.

Τὸν λόγον τοῦ κ. Δ. Ἀντωνιάδου διεδέχθη συζήτησις σχεδὸν διαλογική, καθ' ἣν ἐξετέθησαν σχέδια ἐκ τοῦ προχείρου καὶ ἀντηλλάγησαν γνῶμαι ἐκ τῶν συνήθως ἐπὶ θεμάτων τοιούτου εἴδους εὐχερέστατα διατυπουμένων.

Θὰ ἠδίκει τις ὅμως τὴν ἱστορίαν τοῦ ζητήματος τῆς ἀνεγέρσεως δικαστικοῦ μεγάρου ἐν Ἀθήναις, ἂν παρέτρεχεν ἄνευ ἐξάρσεώς τινος τὰς ὀλίγας ἀποστροφάς, ἃς μεθ' ὕφους ἀρκετὰ ἐλεγειακοῦ ἀνέπτυξεν ὁ δικηγόρος καὶ Γραμματεὺς τοῦ Συλλόγου κ. ***Τιμολ. Ἠλιόπουλος,*** *ὅστις ἀνελθὼν τὸ βῆμα, ἀπεκάλυψε πρὸς τοὺς συναδέλφους του, ὅτι ὁ προαιώνιος τῶν Ἀθηναίων δικηγόρων πόθος εἶνε ἡ ἀπόκτησις μεγαλοπρεποῦς διὰ τὴν Θέμιδα στέγης, ὅτι ἡ μεγαλοπρέπεια ἑνὸς δικαστικοῦ μεγάρου συντελεῖ τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἀξιοπρέπειαν, ὅτι ὅλαι αἱ πόλεις τῆς Εὐρώπης ἔχουν ἤδη ἀποκτήσει μέγαρα τοιαῦτα καὶ ὅτι ἡ εὐχὴ ὅλων πρέπει νὰ εἶνε ἡ ἀνέγερσις καὶ ἐν Ἀθήναις μεγάρου τοιούτου. Αἱ παρατηρήσεις αὗται τοῦ ἀγορητοῦ, ὀφείλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν, ὅτι, πρωτότυποι ὡς εἶνε, καὶ νῦν τὸ πρῶτον ἀναπτυσσόμεναι, ἐνεποίησαν μεγίστην αἴσθησιν. Τὸ πρᾶγμα καὶ εἰς ἡμᾶς παρήγαγε τὴν αὐτὴν ἐντύπωσιν, εὐχόμεθα δὲ μὲ τὸ αὐτὸ πρακτικὸν πνεῦμα νὰ διεξάγωνται αἱ συζητήσεις καὶ ἐν τῷ μέλλοντι, ἐπισφραγιζόμεναι διὰ τοιούτου εἴδους πρωτοτύπων ἐννοιῶν.*

⁂

Ἄλλη σοβαρωτάτης σημασίας ἀνακοίνωσις εἶνε ἄλλου δικηγόρου, ὅστις μετὰ κατανύξεως ἐπληροφόρει τὴν μόλις ἀναπνέουσαν ἐκ τῆς καταπλήξεως Συνέλευσιν, ὅτι καθ' ἃς παρ' ἄλλου δικηγόρου ἔλαβεν ἀσφαλεστάτας πληροφορίας, ὁ ἐργολάβος, εἰς ὃν ἔχει ἀνατεθῇ ἡ ἀνέγερσις τοῦ Κακουργιοδικείου, στέργει νὰ ἀναλάβῃ τὴν ἀνοικοδόμησιν καὶ τοῦ διὰ τὰ Εἰρηνοδικεῖα κτιρίου.

Περατωθείσης ὑπὸ τοιούτους ὅρους τῆς συζητήσεως, ἡ Συνέλευσις κατέληξεν εἰς ψηφοφορίαν δι' ἀναστάσεως, καθ' ἣν ἐκφράζεται ἡ εὐχὴ εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ὅπως τὰ Εἰρηνοδικεῖα ἐγκατασταθῶσιν εἰς νέον οἰκοδόμημα, ἀνεγειρόμενον ἐπὶ τοῦ παραπλεύρως πρὸς τὸ Πρωτοδικεῖον οἰκοπέδου τοῦ Δημοσίου, συγχρόνως δὲ καὶ ἡ εὐχὴ ὅπως εἰ δυνατὸν ἐν τῷ αὐτῷ χώρῳ συγκεντρωθῶσι καὶ τὰ λοιπὰ δικαστικὰ Καταστήματα.

Ὁ λόγος τοῦ κ. Δ. Ἀντωνιάδου

Κύριοι Συνάδελφοι,

Ἡ ὑπὸ συζήτησιν πρότασις, σκοποῦσα τὴν κατὰ τὸ ἐφικτὸν συγκέντρωσιν τῶν δικαστηρίων, δὲν χρήζει βεβαίως αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως πρὸς εἰσήγησιν. Ἡ ἀνάγκη τῆς συγκεντρώσεως τῶν δικαστηρίων εἶνε ἀφ' ἑαυτῆς νοητὴ καὶ δὲν ἀπαιτοῦνται ἐπιχειρήματα καὶ αἰτιολογίαι πρὸς κατανόησιν καὶ ὑποστήριξιν.

Ὡς ἐκ τούτου περιορίζομαι μόνον νὰ παρατηρήσω ὅτι, προκειμένου περὶ τῆς ἐξευρέσεως καταλλήλου οἰκήματος πρὸς ἐγκατάστασιν ἐν γένει δικαστηρίων, κατὰ τὸ ἐπικρατοῦν σήμερον σύστημα, ἐλλειπῶς ἢ μᾶλλον οὐδόλως λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ ἀνάγκη τῆς συγκεντρώσεως αὐτῶν. Ἡ ἀνάγκη αὕτη πρωτίστως ἐνδιαφέρει τοὺς δικηγόρους, οἱ ὁποῖοι ὑποχρεοῦνται νὰ ἐκτελῶσι καθ' ἑκάστην τὴν ὑπηρεσίαν αὐτῶν εἰς τὰ πολυπληθῆ γραφεῖα τῶν διαφόρων δικαστηρίων, ἀλλ' ἡ προσγινομένη εἰς αὐτοὺς ζημία, ἰδίως εἰς ἀπώλειαν χρόνου ἐκ τῆς ἀνὰ τὴν πόλιν διασπορᾶς τῶν διαφόρων δικαστικῶν γραφείων βεβαίως ἐπιβαρύνει τοὺς δικαζομένους.

Ὅθεν ἡ συγκέντρωσις τῶν δικαστηρίων εἶναι ζήτημα γενικοῦ ἐνδιαφέροντος καὶ ἐπιβάλλεται εἰς τὸ Δημόσιον νὰ καταβάλῃ πᾶσαν δυνατὴν δαπάνην πρὸς πραγματοποίησιν αὐτῆς, διότι πάντως ἡ τοιαύτη δαπάνη εἶναι κατωτέρα τῶν ἐκ τῆς διασπορᾶς τῶν δικαστικῶν γραφείων ζημιῶν τῶν δικαζομένων, ἔστω καὶ ὅταν πρόκειται περὶ μερικῆς καὶ προσωρινῆς συγκεντρώσεως τοιαύτης ὁποίαν διαλαμβάνει ἡ ὑπὸ συζήτησιν πρότασις· διότι σημειωτέον ὅτι ἡ μὲν κατὰ τὴν πρότασιν μερικὴ συγκέντρωσις ἀφορᾷ εἰς δικαστήρια τῆς πρώτης ἀνάγκης τῶν δικαζομένων, οἷα εἶναι τὰ Εἰρηνοδικεῖα καὶ τὰ Πταισματοδικεῖα μετὰ τοῦ Πρωτοδικείου καὶ Πλημμελειοδικείου, ἡ δὲ προσωρινὴ συγκέντρωσις, ἔχουσα κατὰ τὴν πρότασιν ὡς ὅριον τὴν ἀνέγερσιν τοῦ ὁριστικοῦ Μεγάρου τῶν Δικαστηρίων, ἀφορᾷ ἀσφαλῶς εἰς χρονικὸν διάστημα κατ' ἐλάχιστον ὅρον μιᾶς πενταετίας, καὶ ἐὰν παραδεχθῶμεν ὅτι ἀμέσως σήμερον γίνεται ἔναρξις τῶν ἐργασιῶν τῆς οἰκοδομῆς τοῦ Μεγάρου.

Ἡ ἰδέα τοῦ Μεγάρου τῶν Δικαστηρίων, Κύριοι, ὑπάρξασα ἀφ' ἑαυτῆς καὶ κατ' ἀνάγκην, ἀφ' ἧς μετεφέρθη ἡ ἕδρα τῆς πρωτευούσης τοῦ Κράτους εἰς Ἀθήνας, κατέστη ἀντικείμενον ἐντόνων συζητήσεων ἀπὸ τεσσαρακονταετίας καὶ πλέον. Καθ' ὅλον τὸ μακρὸν τοῦτο χρονικὸν διάστημα καὶ ὁ καθημερινὸς τύπος καὶ οἱ δικηγόροι διὰ τῶν νομικῶν περιοδικῶν καὶ διὰ ἐπιτροπῶν, πολλάκις κατέδειξαν εἰς τὰς ἑκάστοτε Κυβερνήσεις τὴν ἀνάγκην τῆς ἀνεγέρσεως ὁριστικοῦ Μεγάρου τῶν Δικαστηρίων ἐν Ἀθήναις, ἥτις εἶνε ἡ μόνη πόλις τοῦ κόσμου ἡ ὁποία στερεῖται τοιούτου, ἀλλ' οὐδεμία Κυβέρνησις μέχρι σήμερον ἠδυνήθη νὰ ἐξεύρῃ τὰ μέσα τῆς πραγματοποιήσεως τοῦ στοιχειώδους τούτου ἔργου. Πρὸ δύο ἐτῶν εἰς ἐπιτροπὴν ἀντιπροσωπεύουσαν ἐπισήμως τοὺς δικηγόρους ρητὴν ἔδωκεν ὑπόσχεσιν ἡ Κυβέρνησις, ὅτι θὰ εἰσαγάγῃ εἰς τὴν Βουλὴν πρὸς ψήφισιν νομοσχέδιον περὶ ἀνεγέρσεως Μεγάρου τῶν Δικαστηρίων ἐν Ἀθήναις, ἀλλ' ἀμφιβάλλω ἐὰν ἔχῃ συνταχθῇ τοιοῦτον ἔχον ὡς ἀντικείμενον τὰς ἀπαιτουμένας ἐργασίας πρὸς πραγματοποίησιν ὡρισμένου ἔργου.

Τὸ ζήτημα λ. χ. τῆς ἐξαγορᾶς τοῦ οἰκοπέδου τοῦ Δημοτικοῦ Νοσοκομείου ἐπὶ τοῦ ὁποίου κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν φαίνεται γνώμην πρόκειται νὰ οἰκοδομηθῇ τὸ Δικαστικὸν Μέγαρον τῶν Ἀθηνῶν, ὑφίσταται ἀπὸ τοῦ ἔτους 1888, ἀφ' ἧς τὸ πρῶτον ὑπέδειξεν αὐτὸ ὁ σεβαστὸς ἡμῖν συνάδελφος κ. Σ. Μπαλᾶνος διὰ διατριβῆς δημοσιευθείσης ἐν τῷ ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἐκδιδομένῳ νομικῷ περιοδικῷ, ἀλλὰ μέχρι σήμερον οὔτε ἡ ἀγορὰ τοῦ οἰκοπέδου τούτου ἐπραγματοποιήθη ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, οὔτε ὡρισμένον σχέδιον οἰκοδομῆς Δικαστικοῦ Μεγάρου ἐπ' αὐτοῦ ἐξεπονήθη, καίτοι πληθὺς σχεδίων Δικαστικῶν Μεγάρων εὑρίσκεται ἐν τοῖς ἀρχείοις τοῦ ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης, ἀλλ' ἀχρήστων βεβαίως διὰ νὰ ἐφαρμοσθῶσι καὶ ἐπὶ τοῦ οἰκοπέδου τοῦ Δημοτικοῦ Νοσοκομείου.

Ὅθεν ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις ταύτας, ὑπολογίζοντες εἰς μίαν πενταετίαν τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς προσωρινότητος τοῦ ἀναγκαιοῦντος σήμερον κτιρίου διὰ τὴν χρῆσιν τῶν Εἰρηνοδικείων, οὐδόλως εἴμεθα ὑπερβολικοί· κατὰ τὴν πενταετίαν δὲ ταύτην τὸ Δημόσιον βεβαίως θέλει καταβάλῃ εἰς μισθώματα ἰδιωτικῶν οἰκιῶν πολὺ μεγαλήτερον ποσόν, ἀφ' ὅσον ἀπαιτεῖται διὰ τὴν οἰκοδομὴν προσωρινοῦ κτιρίου τῶν Εἰρηνοδικείων, χωρὶς νὰ ὑπολογίσωμεν τὰς ἐκ τῆς συγκεντρώσεως ὠφελείας τῶν δικαζομένων.

Ἀλλ' ἐκτὸς τούτων, Κύριοι συνάδελφοι, καὶ ἄλλαι ἀνάγκαι ἐπίσης τῶν δικηγόρων καὶ τῶν δικαζομένων οὐδόλως ἢ ἐλλειπῶς λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν μίσθωσιν ἰδιωτικῶν οἰκημάτων πρὸς ἐγκατάστασιν δικαστικῶν γραφείων.

Ἐσχάτως καὶ ἐκεῖνοι εἰς τοὺς ὁποίους εἶχεν ἀνατεθῇ ἡ ἐξεύρεσις καταλλήλου οἰκήματος διὰ τὴν χρῆσιν Πρωτοδικείου, ἐπίσης σπουδαίας ἀνάγκας τῶν δικηγόρων καὶ δικαζομένων παρεῖδον, καὶ εἶνε γνωστὰ τὰ ἐπακολουθήσαντα δυσάρεστα γεγονότα, τὰ ὁποῖα εὐτυχῶς ἔσχον πολλὰ τὰ εὐχάριστα ἀποτελέσματα. Τὸ Δικηγορικὸν τότε Σῶμα, καίτοι μὴ συντεταγμένον εἰς Σύλλογον, διὰ κοινῆς ἀποφάσεως ὄχι μόνον κατέδειξε τὸ ἀκατάλληλον τοῦ οἰκήματος τὸ ὁποῖον εἶχε μισθωθῇ διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ Πρωτοδικείου, ἀλλὰ καὶ ὑπέδειξεν ὅτι τὸ μόνον πρὸς τοῦτο κατάλληλον οἴκημα ἦτο τὸ τότε Ἐθνικὸν Τυπογραφεῖον, δεόντως μεταρρυθμιζόμενον, καὶ ἡ γνώμη αὕτη, ἐπιβληθεῖσα ἐπραγματοποιήθη καὶ ὄντως ἐπῆλθεν σχετική τις βελτίωσις ὡς πρὸς τὴν ὑπὸ τῶν δικηγόρων διεξαγωγὴν τῶν ὑποθέσεων τῶν δικαζομένων ἐν τῷ Πρωτοδικείῳ καὶ Πλημμελειοδικείῳ· καὶ καθ' ὑπόδειξιν ἐπίσης τοῦ Δικηγορικοῦ Σώματος ἀνηγέρθη ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ χώρου κτίριον ὅπως χρησιμεύσῃ ὡς αἴθουσα τοῦ Κακουργιοδικείου καὶ ἐλπίζομεν ὅτι ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς Ὀκτωβρίου θὰ λειτουργήσῃ καὶ τὸ δικαστήριον τοῦτο ἐν τῷ παρασκευασθέντι κτιρίῳ.

Ὅτε συνεζητεῖτο τὸ ζήτημα τῆς μεταφορᾶς τοῦ Πρωτοδικείου εἰς τὸ τότε Δημόσιον τυπογραφεῖον, πάντες ἐνθυμούμεθα ὅτι οἱ ἐκ συστήματος ἢ οἱ ἀσυνειδήτως ἀντιδρῶντες κατὰ πάσης νεωτεριστικῆς ἰδέας καὶ οἱ ἔχοντες συμφέρον νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸ σύστημα τῆς πρὸς τὸ Δημόσιον ἐκμισθώσεως ἰδιωτικῶν οἰκιῶν διὰ τὴν χρῆσιν τῶν δικαστηρίων, ὡς λόγους ἀποκλείοντας δῆθεν τὴν μεταφορὰν προέτεινον καὶ τὴν δῆθεν ἔλλειψιν σχετικῆς πιστώσεως ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης διὰ τὰς ἀπαιτουμένας δαπάνας, καὶ τὴν δῆθεν ἄφευκτον ματαίωσιν τῆς ἰδέας τῆς ἀνεγέρσεως ὁριστικοῦ Μεγάρου τῶν Δικαστηρίων, ὡς ἐκ τῆς μεταφορᾶς τοῦ Πρωτοδικείου εἰς δημόσιον κτίριον, καὶ τὰς δῆθεν ὑποχρεώσεις τοῦ Δημοσίου ἐκ τῆς ὑπαρχούσης μισθώσεως τοῦ ἀκαταλλήλου οἰκήματος. Ἀλλὰ πάντα ταῦτα διὰ βοῆς ἀπέκρουσεν ἡ τότε Συνέλευσις τῶν δικηγόρων, ἐμμενόντων εἰς τὴν γνώμην αὐτῶν, δι' ἣν μάλιστα καὶ μεγαλητέρα πίστωσις ἐξευρέθη μετὰ ταῦτα πρὸς ἀνέγερσιν τοῦ κτιρίου διὰ τὴν αἴθουσαν τοῦ Κακουργιοδικείου.

Καὶ σήμερον Κύροι, αἱ αὐταὶ προφάσεις ἐπιτηδείως δίδονται ὑπὸ τῶν ἐχόντων πρὸς τοῦτο συμφέρον, ἔτι δὲ ἐπιπροστίθεται ὅτι τοσοῦτον ὑπερόγκους δαπάνας ὑπέστη τὸ Δημόσιον διὰ τὴν εἰς Πρωτοδικεῖον καὶ Κακουργιοδικεῖον μεταρρύθμισιν τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου καὶ τοιαύτη ὑπέρβασις τῶν προϋπολογισθεισῶν δαπανῶν ἐγένετο, ὥστε δὲν τολμᾷ σήμερον τὸ Δημόσιον νὰ ἀναλάβῃ τὴν ἀνέγερσιν νέου κτιρίου διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν Εἰρηνοδικείων καὶ τέλος ἀσυστόλως διακηρύττεται, ὅτι εἶνε πολιτικὴ δῆθεν ἀνάγκη τῶν ἑκάστοτε Κυβερνήσεων ἡ μίσθωσις ἰδιωτικῶν οἰκιῶν διὰ τὴν χρῆσιν τῶν δικαστηρίων.

Ἀλλ' αἱ ἀστεῖαι αὗται διαδόσεις δὲν δύνανται βεβαίως νὰ ἐπηρεάσωσι τὴν γνώμην ἡμῶν. Τὸ Δημόσιον ὄχι μόνον ὀφείλει νὰ καταβάλῃ πᾶσαν δυνατὴν δαπάνην πρὸς πραγματοποίησιν ἔστω καὶ προσωρινῶς τῆς συγκεντρώσεως τινῶν ἐκ τῶν Δικαστηρίων, ἀλλὰ καὶ εἶναι ἀπόλυτος ἀνάγκη, καὶ αὐτὸ ἰδίως ἐνδιαφέρει, νὰ ἐνασκήσῃ αὐστηρότερον ἔλεγχον ἐπὶ τῶν ἀναλαμβανόντων τὴν ἐκτέλεσιν τοιούτων ἔργων, ἡ δὲ πρὸς τοῦτο τυχὸν ἀνεπάρκεια τῆς ἁρμοδίας δημοσίας ὑπηρεσίας δύναται ν' ἀποτελέσῃ βεβαίως λόγον κηδεμονίας, ἀλλ' ὄχι καὶ λόγον ματαιώσεως ἑνὸς κοινωφελοῦς ἔργου. Ὅσον δὲ ἀφορᾷ εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῆς ἰδέας τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ ὁριστικοῦ Μεγάρου τῶν Δικαστηρίων Ἀθηνῶν, αὕτη δὲν ἐξαρτᾶται σήμερον ἐκ τῆς ἀδιαφορίας τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἄλλης δημοσίας ἀρχῆς, ὥστε νὰ ὑποτεθῇ ὅτι δύναται νὰ ματαιωθῇ διὰ τῆς προσωρινῆς συγκεντρώσεως τινῶν ἐκ τῶν δικαστηρίων, ἀλλ' εἶνε τὸ προέχον καθῆκον τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου, ὅστις βεβαίως δὲν θέλει παραμελήσῃ αὐτὸ δι' οἱανδήποτε αἰτίαν.

Ἐν σχέσει δὲ πρὸς τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ Δημοσίου ἐκ τῆς ὑφισταμένης μισθώσεως τοῦ παραπλεύρως τοῦ Πρωτοδικείου δημοσίου γηπέδου ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἡ πρότασις διαλαμβάνει ὅτι δύναται νὰ ἀναγερθῇ τὸ κτίριον τῶν Εἰρηνοδικείων, εἶμαι εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν νὰ ἀνακοινώσω ὑμῖν, Κύριοι συνάδελφοι, ὅτι διὰ τοῦ μισθωτηρίου συμβολαίου τὸ Δημόσιον ρητῶς ἐπεφυλάχθη παντὸς δικαιώματος μονομεροῦς καὶ ἀνευθύνου λύσεως τῆς μισθώσεως καθ' οἱονδήποτε χρόνον καὶ δι' οἱανδήποτε αἰτίαν.

Ὅθεν, διδομένης σήμερον τῆς εὐκαιρίας, τὰ πάντα συντρέχουσιν ὅπως ἐπιτύχωμεν τὴν προσωρινὴν συγκέντρωσιν τῶν Εἰρηνοδικείων καὶ τῶν Πταισματοδικείων μετὰ τοῦ Πρωτοδικείου, τοῦ Πλημμελειοδικείου καὶ Κακουργιοδικείου.

Καὶ ἐὰν μὲν ἀποδεχθῶμεν τὴν ὑπὸ συζήτησιν πρότασιν ἐπιπροσθέτως ὅτι θέλει προκύψῃ καὶ τὸ ἀγαθὸν νὰ ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ τοῦ νῦν Πρωτοδικείου εἰς κίνδυνος καὶ μία ἀσχημία ἐκ τῆς γειτνιάσεως αὐτοῦ μετὰ ἀποθήκης καυσοξύλων.

Ἐὰν δὲ ἀποκρούσωμεν τὴν πρότασιν, ἰδίως λόγῳ τῆς ἐπικειμένης δῆθεν ἀνεγέρσεως τοῦ ὁριστικοῦ Μεγάρου τῶν Δικαστηρίων, θὰ φανῶμεν ὅτι σκεπτόμεθα, ὡς καὶ ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι φρονοῦσιν ὅτι δὲν πρέπει σήμερον νὰ ἀναδιοργανώσωμεν τὰς Ναυτικὰς ἡμῶν δυνάμεις, διότι ἐπίκειται ἡ πραγματοποίησις σχηματισμοῦ Στόλου . . . ἐξ ἀεροπλάνων!!

ΒΡΑΧΕΙΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Ἀξιότιμε κ. Συντάκτα·

Ἐν τῇ τελευταίᾳ αὐτοῦ συνεδριάσει ὁ Δικηγορικὸς Σύλλογος Ἀθηνῶν συνεζήτησε πρότασιν συναδέλφου περὶ τῶν Εἰρηνοδικείων καὶ Πταισματοδικείων Ἀθηνῶν καὶ κατέληξεν εἰς ἔγκρισιν τῆς ὑποβληθείσης προτάσεως. Τὸ θέμα δὲν ἀπῄτει βεβαίως μείζονα ἐπεξεργασίαν ἢ προπαρασκευήν, διότι διηρμήνευεν ἐκπεφρασμένην γνώμην καὶ εὐχὴν τῶν δικηγόρων. Ἐν τούτοις τακτικώτερον ἤθελεν εἶσθαι νὰ συνυπεβάλλετο πρὸς τῇ προτάσει ταύτῃ καὶ ἡ γνώμη τοῦ Διοικητικοῦ ἢ τουλάχιστον νὰ ἐγνωστοποιεῖτο ἐν τῇ προσκλήσει πρὸς συνεδρίασιν καὶ ἡ πρότασις κεφαλαιωδῶς τοῦ συνκαδέλφου, διότι τὰ πολυμελῆ σωματεῖα οὐδέποτε δύνανται ἐκ τῆς συζητήσεως προχείρως νὰ προέρχωνται εἰς ἀκριβῆ διάγνωσιν τοῦ πρακτέου, ἂν δὲν προϋπάρξῃ δι' εἰσηγητηρίου ἐκθέσεως καθορισμὸς τῶν συζητητέων σημείων ἢ τουλάχιστον προαγγελία τῶν προτεινομένων. Ὑπεθέτομεν μάλιστα ὅτι ἡ μετά τινος πεισμονῆς ἐπιδιωχθεῖσα ἐπιψήφισις τοῦ Κανονισμοῦ, δι' οὗ ἀφῃρεῖτο πᾶσα πρωτοβουλία ἀπὸ τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου, ἂν δὲν εἶχεν ἄλλο ἀγαθὸν ἀποτέλεσμα, θὰ ὑπεχρέου ὅμως τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον εἰς προμελέτην τῶν εἰσαγομένων προτάσεων. Ἀλλὰ καὶ πάλιν φοβούμεθα, μήπως αἱ γνῶμαι τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐθεωροῦντο ὑποχρεωτικαὶ· ἡ δὲ τυχὸν ἀντίθετος τοῦ Συλλόγου ἀπόφασις ἐθεωρεῖτο ἄρσις ἐμπιστοσύνης καὶ τότε ἀπὸ τῆς Σκύλλης περιεπίπτομεν εἰς τὴν Χάρυβδιν.

Μεμψίμοιρος

ΔΙΚΟΓΡΑΦΑ

ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς εἰς τὴν Γαλλικὴν καὶ τἀνάπαλιν μεταφράζονται καὶ ἀντιγράφονται ἀντὶ δραχ. 3 τὴν σελίδα (χαρτοσήμου) εἰς τὸ γραφεῖον ἀντιγράφων διὰ γραφομηχανῶν, πλατεῖα Ἁγίου Γεωργίου (Καρύτση) ἀριθ. 10.

Πληρεξούσια *ξένα μεταφράζονται ὡσαύτως.*

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΣΠΥΡ. Σ. ΕΥΚΛΕΙΔΟΥ

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΩΣ ΙΣΧΥΕΙ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

Ἐξεδόθη τὸ τρίτον τεῦχος τοῦ δευτέρου τόμου ἐκ σελίδων 175.

Τιμᾶται δρ. 4,65

Τύποις Π. Α. Πετράκου